

VĒSTURES TUMŠĀ LAPPUSE

Pirms dažiem gadiem klajā nāca Braiena Mar-ka Rīga grāmata “Židu karavīri Hitlera armijā. Līdz šim nepateiktais par nacisti rasu likumiem un židu izcelsmes karavīriem Vācijas bruņotajos spēkos”, par kuru tās autors saka: “Kad satiku Simonu Vizontālu, viņš man ieteica nedokumentēt šo pētījumu, sakot, ka žīdiem jau tā pietiek problēmu. Tad es viņam pajautāju, kāpēc mums vajadzētu kaut ko ignorēt, ja tā ir tikai vēsture un ļauj iepazīt cilvēciskos apstākļus un uzvedību. Viņš nesniedza labu atbildi.” B.M.Rigs neuzskatīja par vajadzīgu paklausīt Vizontālam un turpināja darbu pie pētījuma, kurš paver skaidrāku skatu uz vēstures patiesībām. Viņš pierādīja, ka Hitlera diktatūras laikā vērahtā dienēja tūkstošiem židu

izcelsmes vīru – iespējams, pat vairāk nekā 150 000. Neilgi pēc grāmatas publicēšanas angļu valodā tā tika pārtulkota latviski un izdota apgādā “Vieda”.

Pētījums par židu karavīriem Hitlera armijā tika sākts pēc tam, kad B.M.Rigs atklāja židu izcelsmi pats savos radurakstos. Viņš ir dienējis Izraēlas armijā kā brīvprātīgais un ir ASV jūras kājnieku korpusa virsnieks. Tagad Braiens Marks Rigs ir filozofijas zinātņu doktors un kara vēstures profesors Amerikas Militārajā universitātē un Dienvidu Metodistu universitātē. Lai arī asi kritizēta, tomēr viņa sensacionālā, “nepolitikorektā” grāmata “Židu karavīri Hitlera armijā” ir saņēmusi prestižo Viljama E. Kolbija Kara rakstnieku simpozija galveno balvu. Grāmata ir nopērkama Latvijas grāmatnīcās.

Saruna ar vēsturnieku, Dr. Phil. Braienis Marku Rigu

Džonass E. Aleksis: Kad 2011. gadā pirmo reizi lasīju jūsu grāmatu, es biju diezgan šokēts un vienlaikus arī dusmīgs. Biju sašutis, jo grāmatas par Otro pasaules karu sāku lasīt uzreiz pēc vidusskolas beigšanas. Veselu vasaru pavadīju, lasot Alanu Buloku, Viljamu L. Šīreru, Robertu Vaitu, Ianu Keršovu, Džonu Tolandu, Hannu Ārenti, Israelu Gūtmanu un vēl citus – un neviens no šiem cilvēkiem pat attāli nav pieminējis, ka nacistiskajā Vācijā būtu bijuši židu karavīri... Jūsu grāmata man patiešām bija atklāsme! Tad es pie sevis nodomāju: “Kāpēc agrāk neviens par to neko nebija rakstījis?”

Īsi pēc tam, kad biju izlasījis jūsu grāmatu, es sazinājos ar autoru, kurš ir sarakstījis Kalifornijas universitātes izdevniecībā publicēto grāmatu par holokaustu. Mūsu sarakstes laikā es viņam nejausi pajautāju: “Kāpēc savā grāmatā jūs neesat norādījis faktu, ka nacistiskajā Vācijā ir bijuši židu karavīri?” Viņš atbildēja, ka to ir zinājis, bet šī nav viņa grāmatas tēma. Grāmata bija 360 lappušu bieza, bet viņš nav spējis pat attālināti norādīt uz šo faktu!... Liels paldies, ka esat bijis tik drosmīgs un patiess.

Braiens Marks Rigs: Grāmata “Židu karavīri Hitlera armijā” ir tikusi publicēta vairākās valo-

dās un ar lieliskām atsauksmēm. Katru mēnesi vēl joprojām saņemu vēstules no faniem – par spīti tam, ka grāmata nāca klajā jau 2002. gadā. No daudziem cilvēkiem, pirmkārt, no Maikla Berenbauma, esmu saņēmis uzslavu, ka tas ir vispilnīgākais darbs par šo tēmu. Arī Robs Kitiņo apgalvo, ka šis ir apbrīnojams pirmējs pētījums. Tāpēc jūtos laimīgs, ka grāmata tiek labi uzņemta visā pasaulē. Starp citu, viens no pēdējiem tulkojumiem, zviedru valodā, šogad saņēma ievērojamo Zviedrijas literatūras balvu dokumentālās prozas kategorijā.

Turpinājums 4. lpp.

1996. GADĀ VĪNĒ ES SATIKOS AR SIMONU VĪZENTĀLU, VIŅŠ MAN IETEICA NEDOKUMENTĒT ŠO PĒTĪJUMU, PAZIŅODAMS, KA ŽĪDIEM JAU TĀ PIETIEK PROBLĒMU.

Linards Muciņš: INFORMĀCIJA – TĀ IR VARA...

Jau vairāk nekā 26 gadus Latvijā nav notikusi LPSR VDK kartotēkas jeb “čekas maisu” atvēršana. Gadiem ilgi dažādu valdību vadītāji, prezidenti, tā saucamā radošā inteliģence ir pretojusies arhīvu atvēršanai un informācijas atklāšanai. Jo ilgāk informācija par pagātnes notikumiem būs nepieejama, jo ilgāk varēsim tikai minēt, kādēļ Latvijā joprojām nav likvidētas okupācijas sekas, kādēļ ārējos ienaid-

niekus par visām varītēm cenšas integrēt, un kādēļ latvieši nav saimnieki savā zemē...

1. augustā Ukrainas ziņu aģentūra “Ukrinform” publicēja interviju ar Latvijas juristu un tā saucamo “čekas maisu” izpētes komisijas zinātnisko asistentu Linardu Muciņu. Viņa teiktais sniedz atbildes uz daudziem neizprotamiem procesiem, tādēļ piedāvājam ieskatu šajā intervijā.

KURŠ SĒŽ UZ “ČEKAS MAISIEM”?

Šodien Ukrainā diezgan bieži runā par problēmām, kas radušās un joprojām rodas no manipulācijām ar Ukrainas PSR VDK arhīviem. Bieži tiek runāts par neatklāto “ietekmes aģentu” negatīvo iespaidu uz notikumiem valstī.

Latvijā ir vienkāršāk. Tā ir vienīgā bijušās Savienības valsts, kurai izdevās čekas kartotēku iegūt kopā ar “atslēgu”, lai to varētu precīzi atšifrēt. Par to mums ekskluzīvā intervijā piekrita pastāstīt 1991. gada notikumu da-

libnieks, latviešu jurists Linards Muciņš. Viņš divas reizes bija parlamenta deputāts, bet tagad – VDK zinātniskās izpētes komisijas konsultants.

VDK ARHĪVU STRUKTŪRA

Ukrinform: Esam lasījuši, ka PSRS sabrukuma laikā Latvijai izdevās iegūt un saglabāt vispilnīgākos VDK arhīvus. Vai tā ir?

Linards Muciņš: Pilnīgu vietējo VDK arhīvu mums arī nav. Bet svarīgākais un vērtīgākais – mums ir šo arhīvu “atslēga”. Kas tā ir, un kādēļ tā nepieciešama? Piemēram, operatīvajā lietā rakstīts: “Aģents “Ērglis” ziņo...” Pēc konteksta, protams, var nojaust, kurš patiesībā slēpjas zem šī segvārda. Bet, ja ir “atslēga, tad varam pilnīgi precīzi uzzināt, kas viņš ir. Tā ir VDK aģentu vārdu kartotēka.

Turpinājums 3. lpp.

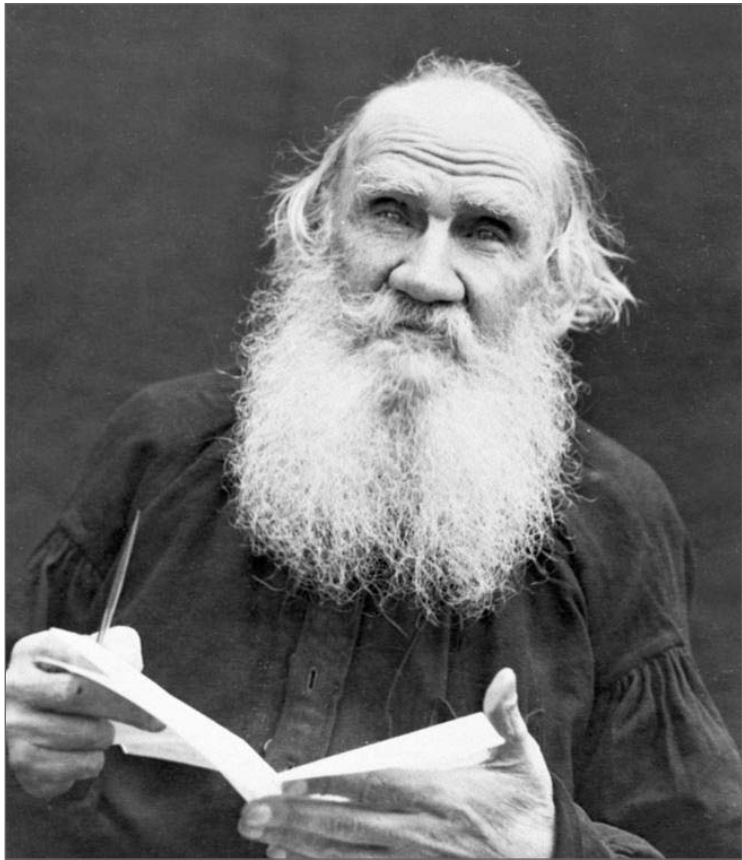

SABIEDRĪBĀ PAZĪSTAMU CILVĒKU SEGVĀRDU PARAKSTĪTU ZIŅOJUMU IR DAUDZ. GANDRĪZ VIENMĒR ZIŅOJUMI TĪKA SAGATAVOTI KOPĀ AR KURATORU, VDK VIRSNIEKU.

IEMĪLĒT PATIESĪBU VAIRĀK PAR VISU

ĻEVS TOLSTOJS: BAZNĪCA ZAIMO DIEVU

Atbilde uz sinodes 20.–22. februāra lēmumu un ar to saistītām vēstulēm, kuras esmu saņēmis

Turpinājums no iepriekšējā numura

Teikts, visbeidzot, ka pēdējā un manas vainas augstākā pakāpe ir tā, ka es, gānoties par vissvētākajiem ticības priekšmetiem, bez drebēšanas esmu pakļāvis apšaubīšanai svētāko no sakramentiem – dievgaldu. Tas, ka es nedrebīnājos, bet vienkārši un objektīvi aprakstīju, ko garīdznieks dara tā saucamā sakramenta sagatavošanas labad, – tā ir pilnīga taisnība; bet tas, ka tā saucamais sakraments ir kaut kas svēts un ka zaimošana ir to vienkārši aprakstīt, kā tas ticis darīts, – tā nepavisam nav taisnība. Tā nav zaimošana, ja aizslietni nosauc par aizslietni, nevis par ikonostasu, bet krūzi nosauc par krūzi, nevis par biķeri, u.tml. Taču visšausmīgākie, nebeidzami, vislielāko

sašutumu izraisīšie zaimi slēpjas tajā, ka cilvēki, izmantojot visus iespējamus apmelošanas un hipnotizēšanas paņēmienus, pārliecina bērnus un vientiesīgo tautu, ka tad, ja zināmā veidā, izsakot noteiktus vārdus, sagriež maizes gabaliņus un tos ieliek vīnā, tad šajos gabaliņos ieiet Dievs; un ka tas dzīvais, kura vārdā tiks izņemts gabaliņš, būs vesels; bet, ja kāda mirušā vārdā tiks izņemts gabaliņš, tad tam aizsaulē klāsies labāk; un ka tas, kurš apēdis šo gabaliņu, tajā ieies pats Dievs. Tas taču ir šausmīgi!

Lai kā nu kurš saprot Kristus personību, bet Viņa Mācība, kas iznīcina pasaules ļaunumu un ļoti viegli, vienkārši, nešaubīgi sniedz labumu cilvēkiem, ja tikai viņi to neizkropļo, ir padarīta par sakramentu – tajā viss ir pārtaisīts par rupju, ar pestelēm apvītu

peldi, ieziešanu ar eļļu, ķermeņa kustībām, apvārdojumiem (buramvārdiem), gabaliņu norīšanu u.tml., un no Mācības nekas pāri nepaliek. Bet, ja kāds cilvēks mēģina ļaudīm atgādināt, ka nevis šajā raganismā, nevis lūgšanās, vakarēdienos, svecēs, ikonās ir ietverta Kristus Mācība, bet tajā, lai cilvēki milētu cits citu, neatmaksātu ļaunu ar ļaunu, nenosodītu, nenogalinātu cits citu, tad paceļas aizvainota stenēšana no tiem, kuriem šie meli ir izdevīgi un skaļi, ar neiedomājama nekaunību runā baznīcās, raksta grāmatās, avīzēs, katķismos, ka Kristus nekad nav aizliedzis tiesu, nekad nav aizliedzis slepkavību (nāvessodus, karus), ka mācību par nepretošanos ar sātānisku viltību ļaunumam ir izdomājuši Kristus ienaidnieki.

Šausmīgi galvenokārt ir tas, ka cilvēki, kuriem tas ir izdevīgi, māna ne tikai pieaugušos, bet, izmantojot savu varu, arī bērnus – tos pašus, par kuriem Kristus teicis, ka nelaieme tam, kurš viņus apmānīs. Šausmīgi, ka šie cilvēki sava mazā izdevīguma dēļ pastrādā tādu šausmīgu ļaunumu, slēpjot no ļaudīm patiesību, kuru ir atklājis Kristus un kas sniedz viņiem labumu, ko nespēj līdzsvarot pat tūkstošā daļa no viņu saņemtā izdevīguma. Viņi rīkojas kā tas laupītājs, kurš nogalina veselu ģimeni – piecus sešus cilvēkus, lai aiznestu vecu kamzoli un 40 kapeikas. Viņam labprāt būtu atdevuši visu apģērbu un visu naudu, lai tikai viņš nebūtu nogalinājis viņus. Bet viņš nevar rīkoties citādi. Tāpat ir ar reliģiskajiem krāpniekiem. Desmitreiz labāk varētu piekrist viņus uzturēt vislielākajā greznībā, lai tikai tie ar saviem meliem nevestu cilvēkus postā. Bet viņi nevar rīkoties citādi. Lūk, tas arī ir šausmīgi. Un tāpēc viņu melus ne tikai drikst, bet pat vajag atmāskot. Ja ir kas svēts, tad nekādā gadījumā tas, ko viņi sauc par sakramentu, bet gan tieši šis pienākums atmāskot viņu reliģisko krāpniecību, kad to redzi.

Ja čuvašs apsmērē savu elku ar krējumu vai noper to, es varu vienaldzīgi pāiet garām tāpēc,

ka tas, ko viņš dara, tiek paveikts man svešas māņticības vārdā un neskar to, kas man ir svēts. Bet, kad cilvēki – lai cik daudz viņu būtu, lai cik veca būtu viņu māņticība un lai cik vareni tie

labumu, ja cilvēkā vairāk būs mīlestības, vienlaicīgi arī visvairāk par visu veicinot Dieva valstības iedibināšanu pasaulē. Tātad ticu tādas dzīves iekārtas iedibināšanai, kurā šobrīd valdošā šķelša-

JA VIŅI TĀ VIETĀ, LAI NOŠAUSMINĀTOS PAR SAVU ZAIMOŠANU, TIEŠI PRETĒJI, PAR ZAIMOŠANU SAUC KRĀPŠANAS ATMASKOŠANU, TAD TAS TIKAI PIERĀDA, CIK STIPRI IR VIŅU MELI; UN TAM IR TIKAI JĀPASTIPRINA TO CILVĒKU, KURI TIC DIEVAM UN KRISTUS MĀCĪBAI, CENTIENI IZNĪCINĀT ŠOS MELUS, KAS NO CILVĒKIEM SLĒPJ PATIESO DIEVU.

būtu – tā Dieva vārdā, ar kuru es dzīvoju, un tās Kristus Mācības vārdā, kas man ir devusi dzīvību un var to iedot visiem cilvēkiem, sludina rupju pestelošanu, tad nevaru tajā mierīgi noskatīties. Un, ja es saucu īstajā vārdā to, ko viņi dara, tad es daru tikai to, kas man ir jādara, – to, ko es nevaru nedarīt, ja ticu Dievam un kristīgajai mācībai. Ja viņi tā vietā, lai nošausminātos par savu zaimošānu, tieši pretēji, par zaimošānu sauc krāpšanas atmāskošānu, tad tas tikai pierāda, cik stipri ir viņu meli; un tam ir tikai jāpastiprina to cilvēku, kuri tic Dievam un Kristus Mācībai, centieni iznīcināt šos melus, kas no cilvēkiem slēpj patieso Dievu.

Par Kristu, kurš no tempļa izdzina vēršus, aitas un tirgoņus, bija jāteic, ka viņš zaimo. Ja Viņš tagad atnāktu un ieraudzītu to, kas Viņa vārdā tiek darīts baznīcā, tad, iespējams, Viņš ar vēl lielākām un vēl pamatotākām dusmām izmestu laukā visus tos šausmīgos antiminsus (altāru galdautus – *tulk. piez.*), šķēpus, kausus, svecas, ikonas un visu to, ar kā palīdzību, viņi buroties slēpj no ļaudīm Dievu un Viņa Mācību.

Tad, lūk, kas ir patiesi un kas ir nepatiesi par mani sinodes lēmumā. Es patiešām neticu tam, ko viņi saka un kam viņi tic. Bet es ticu daudz kam, par ko viņi grib pārliecināt cilvēkus, ka es neticu.

Ticu šim: ticu Dievam, kuru saprotu kā garu, kā mīlestību, kā visa sākumu. Ticu tam, ka es esmu Viņā un Viņš – manī. Ticu tam, ka Dieva griba visskaidrāk, vissaprotamāk ir izteikta cilvēka Kristus Mācībā, kuru uzskatīt par Dievu un kuru pielūgt uzskatu par vislielāko zaimošānu. Ticu tam, ka patiesā cilvēka svētība ir Dieva griba īstenošana, bet Viņa griba ietver to, lai cilvēki milētu cits citu un tā rezultātā izturētos pret citiem tā, kā viņi vēlas, lai izturētos pret viņiem, kā tas ir teikts arī Evaņģēlijā, tas ir viss likums un pravietojums. Ticu tam, ka katra atsevišķa cilvēka dzīves jēga tāpēc ir vienīgi mīlestības vairošana sevī, un šī mīlestības vairošana ved atsevišķu cilvēku šajā dzīvē uz arvien lielāku labklājību, sniedz pēc nāves lielāku

nās, meli un vardarbība tiks aizstāta ar brīvu saskaņu, patiesību un brāļu mīlestību starp cilvēkiem. Ticu, lai gūtu panākumus mīlestībā, ir tikai viens paņēmiens: lūgšana – nevis sabiedriskā lūgšana tempļos, kuru Kristus ir aizliedzis (Mat. ev. 6:5–13), bet lūgšana, kuras paraugu mums ir devis Kristus, tādā vientulībā, kas sastāv no savas dzīves jēgas atjaunošanas un nostiprināšanas savā apziņā un izpratnes par savu atkarību tikai no Dieva gribas.

Aizvaino, apbēdina vai savaldzina kādu, traucē kaut kam un kādam vai nepatīk šīs manas ticības – es tas tikpat man varu mainīt kā savu ķermeni. Man pašam vien ir jādzīvo, pašam vien ir arī jānomirst (un visai drīz), un es arī nevaru nekā citādi ticēt, kā vien tā, kā es ticu, gatavojoties doties pie tā Dieva, no kura esmu cēlies. Es nesaku, lai mana ticība būtu nešaubīgi vienīgā un uz visiem laikiem patiesā, bet es neredzu citu – vienkāršāku, skaidrāku un tādu, kas atbilstu visām manām prāta un sirds prasībām; ja es tādu iepazīšu vai uzzināšu par tādu, es to tūlīt pieņemšu, jo Dievam neko, izņemot patiesību, nevajag. Atgriezies pie tā, no kurienes ar milzīgām ciešanām es tikko kā esmu iznācis, nekādi vairs nespēju – kā lidojošs putns vairs nevar atgriezties olas čaumalā, no kuras tas izšķīlies.

Kurš sāks ar to, ka iemilēs kristietību vairāk par patiesību, ļoti drīz iemilēs savu baznīcu vai sektu vairāk nekā kristietību, un beigs ar to, ka sāks milēt sevi (savu mieru) vairāk par visu pasaulē – tā ir teicis Kolridžs.

Es esmu gājis ceļu no otra gala. Es sāku ar to, ka iemilēju savu pareizticīgo ticību vairāk par savu mieru, pēc tam iemilēju kristietību vairāk par savu baznīcu, bet tagad milu patiesību vairāk par visu pasaulē. Un līdz pat šim brīdim patiesība man sakrīt ar kristietību, kā es to saprotu. Un es atzīstu šo kristietību. Tādā mērā, kādā to atzīstu, mierīgi un ar prieku dzīvoju, un mierīgi un ar prieku tuvojos nāvei.

Ļevs Tolstojs
1901. gada 4. aprīlī
Maskavā

Tulkoja Vita Nikitina

LIBERĀLBOĻŠEVĪKU GREIZAIS SPOGULIS

A.V. Gremze

Savulaik Darvins izstrādāja dabiskās atlasē teoriju, ar kuru centās izskaidrot cilvēka un intelekta evolūciju, kas balstās uz priekšrocībām, kuras veselīgai attīstībai piešķir veselais gars veselā miesā. Nav nekāds noslēpums, ka, pateicoties prāta spējām, tieši cilvēku sabiedrības progresīvajā virzībā noteicošais faktors ir bijis galvenokārt pilgtām personībām, kas spējušas ietekmēt lielu sabiedrības daļu labvēlīgā virzienā, uzturot pārsvaru pār pretdebiskām, kaitīgām izpausmēm.

Visās dabas formās pastāv nemitīga cīņa par vietu zem saules. Cik lielā mērā tā ir sabalansēta ar pastāvošajām iespējām, tik tai ir dota vaļa izdzīvot un attīstīties. Un tieši cilvēku sabiedrībā iejaucas nerimstoši konflikti un kari, kas arvien vairāk pieņemas savā postošajā spēkā, ar pastāvošo draudu veicinošiem apstākļiem tehniskā progresa attīstībā, kuri rada vēl kropļīgas blakusparādības ar vēlmi pārtērēt vairāk nekā izdzīvošanai nepieciešams.

Tam pamatā ir neapvaldīta bruņošanās sacensība, kas prasa neiedomājamus līdzekļus no izdzīvošanas resursiem. Lai radītu mānīgu priekšstatu par brī-

vību un laimi, tiek sludināts labklājības kults, kurš dzen uz to, lai patērētāji atdotu savus ietaupījumus nemitīgai zemāko vēlmju apmierināšanai, tādējādi tiek apbalvotas bruņošanās industrijas, kuru bosi savukārt regulē visas sabiedriskās sociālās attiecības, kas vairs nekādi neieklājas dabas dialektikas rāmjos, bet darbojas pretim arī veselajam saprātam.

Tā ir tikai viena puse. Otra ir tā, ka, ka katrs visnežēlīgākajā veidā prasa upurēt visveselīgākos, produktīvākos jaunatnes pārstāvjus, atstājot aizmugures dienestos vārgos, slimos, garīgi atpalikušos un tos, kas pratuši būt pietiekami veikli, lai izvairītos no draudošajām briesmām. Kur nu vēl tie, kuri saglabā sev tiesības izlemt citu tiesības uz dzīvošanu vai miršanu – ar pārliecību, ka uz viņiem tas neattiecas.

Tad kāds no tā visa ir gala rezultāts? Vienalga kāds, bet no kara atgriežas ne mazums, kam izdzīvošanas instinkti ir bijuši spēcīgāki par pienākuma apziņu un pašaieliedzību, ne mazums tādu, kas vairs nespēj piemēroties miera laika dzīvei un pieslienas kriminālajam aprindām. Kur nu vēl smagus ievainojumus guvušie. Bet, pats galvenais, to, kuri krituši varoņa nāvē, varonība ne mazāk vajadzīga ir arī miera apstākļos.

Turpinājums 4. lpp.

Linards Muciņš: INFORMĀCIJA – TĀ IR VARA...

KURŠ SĒŽ UZ “ČEKAS MAISIEM”?

Turpinājums no 1. lpp.

Ukrinform: Lūdzu, pastāstiet par “KGB-ešņiku” kartotēkas struktūru.

Linards Muciņš: Kādreiz tā bija trīs daļās. Viena daļa – segvārdu alfabētisks uzskaitījums. Otra daļa – aģentu uzvārdu alfabētisks uzskaitījums. Katrai aģenta kartītei ir numurs. Bija arī speciāls žurnāls, kurā tika ierakstītas ziņas par aģentu (tikai segvārds, nenorādot īsto vārdu, un dažāda veida informācija, arī ziņas par to, kas un kad savēvēja). Trešā daļa – tā saucamā “statistiskā” kartotēka, kas tika sakārtota pēc iestādēm un nodaļām. Reizi mēnesī, dažreiz pat biežāk, kuratoriem bija jāatšķaitās, cik aģentu ir savēvēts, cik cilvēku dažādu iemeslu dēļ tika nogalināti, cik “nosūdzēti” utt. Vēlāk vienu no kartotēkām, pamatojoties uz Maskavas rīkojumu, likvidēja. Palika divas kartotēkas. Mums izdevās iegūt tās abas. Lai gan daudzi neslēpj šaubas, ka kaut kas varēja izkrist, kaut ko varēja izzagt, tā tas nav. Inventarizācijas laikā visas kartiņas bija savā vietā...

Tātad – katram aģentam bija divas lietas. Personīgā lieta – ziņas par savēvēšanu, ziņas par aģentu: kas viņš ir, kur dzīvo. Otra – “darba lieta”, kurā apkopotā viņa darba ziņojumi. Tajā norādīts tikai segvārds bez vārda. Lai gan īpaši svarīgi aģentu ziņojumi tika ievietoti arī personīgajā lietā. Šajā gadījumā ir kāds ļoti būtisks aspekts.

Ukrinform: Kāds?

Linards Muciņš: Sabiedrībā zināmi cilvēki, zinātnieki, rakstnieki, mākslinieki, kuri bija VDK aģenti, bieži vien cenšas to noliegt. Viņi saka: “Es tikai par dienas notikumiem rakstīju atskaiti Zinātņu akadēmijai vai Ministru padomei, vai rajona padomei.” Ja tas būtu tā, tad viņi neparakstītos kā “Ērglis”, bet norādītu savu īsto vārdu. Sabiedrībā pazīstamu cilvēku segvārdu parakstītu ziņojumu ir daudz. Gandrīz vienmēr ziņojumi tika sagatavoti kopā ar kuratoru, VDK virsnieku, tad tika nosūtīti uz dažādām nodaļām. Ziņojumu kopijas saglabājas gan darba, gan personīgajā lietā.

KARTOTĒKA-ATSLĒGA – VDK “SIRDS”

Ukrinform: Kā notikumi attīstījās perestroikas laikā?

Linards Muciņš: 1988. gadā centrālā vara Maskavā saprata, ka zaudē Baltijas valstis jeb *Priekš Baltiku* – kā mūs impēristi dēvēja un joprojām dēvē. Viņi aizveda uz Maskavu visas aģentu personiskās un darba lietas. Tomēr saglabājās nepieciešamība turpināt operatīvo darbību, tādēļ aģentu kartotēka un viņu ziņojumu kopijas atrodas šeit. Tika aizvestas arī krimināllietas, īpaši pirms un pēc kara lietas pret partizāniem. Vēlāk mums gan izdevās lielāko to daļu atgūt. Vēda ar lidmašīnām, kad bija vēl demokrātiskā Krievija.

Ukrinform: Kad tad tas bija?

Linards Muciņš: 1991. gadā, pēc puča izgašanās, rudenī.

Ukrinform: Vai varat ko vairāk pastāstīt par 1991. gada augusta notikumiem? Tieši tad taču

izšķīrās VDK arhīvu liktenis Latvijā.

Linards Muciņš: Par puču uz zināju, kad biju Liepājā. Mēs tur operatīvi izdevām laikrakstu par puča notikumiem. To mēģināja atņemt tieši tipogrāfijā, bija jāpretojas. Rīgā ieradās tikai trešajā puča dienā. Parlamentā (toreiz Latvijas Augstākajā Padomē) mēģināja pieņemt lēmumu par specdienestiem. Bet kaut kā neveicās. Ar to nodarbojās Juris Bojārs, bijušais VDK virsnieks, un viņam īpaši neuzticējās. Atbraucu un nakts laikā visu pārakstīju – uzrakstīju jaunu likumu par VDK, precīzāk par VDK likvidāciju. Tajā pašā dienā to arī pieņēma. Pēc tam mēs ķērāmies pie Latvijas VDK. Atslēdzām viņiem elektrību, ūdeni un devāmies pie viņiem. Bet arī viņi rīkojās gudri, par apsardzi sev pieaicināja uzticamos robežsargus. Robežsargi nekādās spēlītēs nepiedalījās, viņi tikai izpildīja pavēli – ja sārgā, tad jāsarģā.

Apmēram 28. augustā mums pateica priekšā, ka vissvarīgāk ir iegūt VDK “sirdi” – kartotēku-atslēgu. Tāpat vērsa mūsu uzmanību uz to, ka ir arī “objektu” kartotēka (novērojamo personu sistematizētas lietas), kuru arī vajag savākt. Tā bija ļoti liela kartotēka, jo arhīvā atradās lietas vēl no 1940. gadiem (partizānu un leģionāru lietas). Mēs to izvedām ar smago mašīnu reizē ar mēbeļiem.

Ukrinform: Vai VDK vadība Rīgā jums aktīvi pretojās?

Linards Muciņš: Toreizējais VDK vadītājs Johansons lika arhīva priekšniekam ieslēgt kabinetā vissvarīgāko arhīva daļu – kartotēku-atslēgu. Statistiskā kartotēka bija salikta divās somās, kas vienmēr bija gatavībā, ja nu radīsies nepieciešamība ātri pārceļties. Bet uzvārdu kartotēku sabēra divos maisos. Vēlāk mums stāstīja, ka puča laikā arhīvā ieradās divi VDK virsnieki, piemēram, no 1. nodaļas, un paziņoja, ka daži aģenti ir jānoņem no uzskaites, jo viņi ir kā pārceļas uz citu “padomju republiku”, kādu armijas daļu utt. Taču tajā laikā to bija grūti izdarīt, jo kartiņas – 4 tūkstoši lietas – tika sabērtas maisos. Bet Latvijas VDK 1. nodaļa pakļāvās Pirmajai galvenajai VDK pārvaldei Maskavā, kas bija atbildīga par ārējo izlūkošanu.

DIVVALDĪBA VALSTS DROŠĪBNIEKU “STŪRA MĀJĀ”

Ukrinform: Kādēļ izlūkdienests prasīja veikt izmaiņas kartotēkā?

Linards Muciņš: Acimredzot kaut ko vajadzēja izņemt no kopējā aģentu saraksta. Tā notika vairākās VDK nodaļās – ne tikai pirmajā un otrajā (iekšējā drošība un pretizlūkošana – *red. piez.*), trešajā (pārraudzība militāris, ugunsdzēsības, brīvprātīgie armijas, aviācijas un flotes palīgi (ДОЦААФ) – *red. piez.*), piektajā (“Pjatka”, cīņa ar ideoloģiskajām diversijām, antisovjetiskiem un reliģiski sektantiskiem elementiem – *red. piez.*). Bija visādi. Vairākām kartiņām ar gumiju bija

piestiprināts uzraksts “Iznīcināt”. Pēc padomju likumiem, šos cilvēkus pēc nokļūšanas “nomenklatūrā” vairs nevarēja izmantot kā aģentus.

Tomēr pēc 1990. gada 4. maija mūsu republikas nomenklatūru jau uztvēra kā padomju varas ienaidniekus. Izveidojās sarežģīta situācija. No vienas puses, instrukcija paredzēja noņemt no uzskaites un iznīcināt tādu lietu, bet no otras – gribējās saglabāt kompromātu pret naidīgas nomenklatūras pārstāvjiem. Tādēļ kartiņas savā laikā netika iznīcinātas. Tā tas bija ar mūsu premjeru Godmani.

Ukrinform: Viņš bija novērojams objekts?

Linards Muciņš: Nē, viņš bija aģents.

Aizgāja uz Tautas fronti, pēc tam kļuva par Latvijas Ministru padomes priekšsēdētāju. Tajā laikā tas bija izplatīti. Lietuvas premjerministre Kazimira Prunskiene arī bija aģente. Čekisti daudzus savējos iesaistīja spēlē. Tāpat bija jūsu Ruhē (*Народний Рух України* Ukrainas nacionālā kustība – *red. piez.*). Daudz viltus personību, lai kaut kādā mērā varētu manipulēt ar kustību, tās sapulcēm, kongresiem. No malas daudzi tādi cilvēki šķiet divaini, nenormāli. Bet viņi speciāli tā uzvedās – lai dezorganizētu procesus. Vai arī viņus tādus speciāli izvēlējās. Viņus vadīja čekas kuratori.

Ukrinform: Ļoti interesanta tēma.

Linards Muciņš: Jā, pēc puča bija īpaši interesanti lasīt VDK rīkojumus par viņu aģentu rīcības koordināciju dažādos starppublikāniskos kongresos, PSRS demokrātisko kustību kongresos. Ir taču ļoti grūti tādus apstākļos saskaņoti organizēt aģentus, piemēram, no Latvijas, Ukrainas un Igaunijas. Grūts uzdevums.

Ukrinform: Jā, atgriezīsimies pie notikumiem ap VDK kartotēku 1991. gada augustā.

Linards Muciņš: Arhīva priekšnieka kabinetā mēs izskatījām tur noglabāto kartotēku. Mūsu konsultants no VDK apliecināja, ka ir arī vissvarīgākā kartotēka, kurā norādīti aģentu vārdi. Mēs apzīmogojām ar aizslēdzām seifu. Paņēmu atslēgu pie sevis. Atzīstos, ka toreiz tā bija spontāna rīcība. Bet ļoti labi, ka toreiz tā rīkojās. Seifu un maisus apzīmogojām ar savu zīmogu, čekisti ar savu. Tomēr noņemt zīmogus un atvērt maisus nebija nekādu problēmu. Tādēļ mēs atstājām tur savu apsardzi, viņi – savu. Pēc tādas rīcības bija grūti gan kartotēkā, gan žurnālos vienlaikus izdarīt kādas izmaiņas. Bet līdz tam toreizējais arhīva priekšnieks principā varēja izņest visu kartotēku no sava kabineta.

SLEPENĀ PĀRCELŠANĀS UZ PARLAMENTU

Ukrinform: Kādā veidā?

Linards Muciņš: Par tādu iespēju mēs uzzinājām tikai vēlāk. Izrādās, ka no VDK ēkas bija iespējams nokļūt divos blakus eso-

Foto: Boriss Kolesņikovs, www.juristavards.lv

šās ēkas dzīvokļos, bet tur bija izeja uz kāpņu telpu, citu pagalmu. Manuprāt, to viņi bija apguvuši pēc 1956. gada Budapeštas notikumiem. Lai arī pašiem, vajadzības gadījumā, būtu iespēja aizbēgt...

jis. 1940. gadā viņu padarīja par deputātu “tautas” (mēs to saucam par “leļļu”) Saeimā, kas pieņēma lēmumu iekļauties PSRS sastāvā. Tagad mēs zinām, ka šīs “saeimas” komisijā, kas pieņēma lēmumu pievienoties Padomju

TAGAD MĒS ZINĀM, KA ŠĪS “SAEIMAS” KOMISIJĀ, KAS PIEŅĒMA LĒMUMU PIEVIENOTIES PADOMJU SAVIENĪBAI, BIJA TIKAI AĢENTI, TĀDĒĻ RUNĀT PAR “TAUTAS GRIBAS IZPAUSMI 1940. GADĀ” IR VIENKĀRŠI SMIEKLĪGI.

Bet mums izdevās visu pārņemt vēl pirms jebkādiem mēģinājumiem kaut ko aiznest. Tādēļ mums pieejamā kartotēka ir pilnīga. Mēs, piemēram, zinām par aģentu pārrēģistrāciju 1953. gadā. Tas tika izdarīts pēc Berija novākšanas.

Ukrinform: Kādēļ?

Linards Muciņš: Pēc kara periodā bija pārāk daudz aģentu. Bagātīgs apjoms, kas nedeva lielu labumu. Viņi to pārrēģistrēja, samazināja štatus. No tā brīža, no 1953. gada, sākās jauna, nepārtraukta uzskaitē līdz pat 1991. gadam. Latvijā žurnālos reģistrēti apmēram 25 tūkstoši aģentu.

Ukrinform: Tātad aizzīmogotas kartotēkas, apsardze. Kas notika pēc tam?

Linards Muciņš: Rīgā visiem zināmo VDK “stūra māju” savām vajadzībām pārņēma Latvijas Iekšlietu ministrija. Mūsu komisija pieņēma lēmumu arhīvu pārvest uz parlamentu. Lai nebūtu nekādu nepatīkamu pārsteigumu, par to zināja ļoti šaurs cilvēku loks. Ātri visu savācām un pārvedām. Kad par to paziņojām Gorbunovam, viņš teica: “Jau zvanīja Johansons.” Es atbildēju: “Jā, jā. Lūk, mūsu komisijas lēmums par kartotēkas pārvietošanu. Viss ir likumīgi...” Tā tas bija ar Rīgas centrālo arhīvu. Cits stāsts ir par citu VDK nodaļu, tajā skaitā arī rajonu arhīviem.

Ukrinform: Vai tad tur arī bija kādas vērtīgas lietas?

Linards Muciņš: Jā. Izlūkdienesta arhīvā mēs atradām Latvijas armijas ģenerāļa Roberta Kļaviņa (1885–1941, – *red. piez.*) lietu. Vēl pirms kara krievu (padomju) izlūkdienests bija viņu savēvē-

Savienībai, bija tikai aģenti, tādēļ runāt par “tautas gribas izpausmi 1940. gadā” ir vienkārši smieklīgi. Vēlāk Kļaviņu iecēla par Sarkanās Armijas 24. strēlnieku korpusa priekšnieku. Tā sastāvā iekļāva bijušās Latvijas armijas pārformētās divīzijas. Neilgi pirms vāciešu iebrukuma 1941. gadā Kļaviņu kopā ar citiem latviešu virsniekiem izsauca uz “kursiem” Maskavā, lai it kā mācītos. Tur gandrīz visus arestēja un pēc dažiem mēnešiem nošāva.

Ukrinform: Perestroikas laikā, cīnoties par neatkarības atjaunošanu, visu trīs Baltijas valstu starpā bija cieša saikne. Vai jums ir zināms, kas notika ar VDK arhīviem kaimiņvalstīs?

Linards Muciņš: Lietuvā un Igaunijā notikumi risinājās līdzīgi. Bet tur diemžēl neizdevās iegūt kartotēku-atslēgu. Tur aģentu vārdi jānoskaidro, balstoties uz netiešiem pierādījumiem. Tas var radīt juridiskus sarežģījumus, ja bijušais aģents visu noliedz. Kaut gan pat šeit – lai gan mums ir atslēga – ir bijuši tādi gadījumi, arī mēģināvis izlocīties. Apgalvo: to rakstīja, mums nezīnot, mūsu vietā, lai mūs nomelnotu... bet mēs neko nezīnām... Bija arī pilnīgi pretējas situācijas. 90. gadu vidū Krievijā sāka izgatavot kartiņas ar mūsu politiķu vārdiem, lai rastos iespaidi, ka arī viņi bija savēvēti. Taču Latvijas PSR VDK apakšpulkvedis, kurš veidoja kartotēku-atslēgu nomira. Bija jāvilto viņa rokkraksts. Tas ļāva atklāt falsifikāciju.

Turpinājums 7. lpp.

VĒSTURES TUMŠĀ LAPPUSE

Turpinājums no 1. lpp.

Džonass E. Aleksis: *Es lasīju, ka šo grāmatu ir atzinuši [holokausta pētnieks, profesors] Maikls Berenbaums, [Vācijas militārās vēstures vadošais pētnieks] Roberts Kitino, [vēstures profesors] Stefens Frics, [ASV gaisa spēku vēsturnieks, zinātnieks] Džeimss Korums, Paula Haimane (jūsu kādreizējā profesore), [holokausta pētnieks, profesors] Natans Štolcfuss, [Vācijas vēstures pētnieks, profesors] Normans Naimarks, [Pensilvānijas universitātes Vēstures departamenta vadītājs, Eiropas vēstures pētnieks, profesors] Džonatans Šteinbergs, [Otrā pasaules kara un holokausta pētnieks] Džofrijs Megargijs, [Vācijas militārās vē-*

Man žēl, ka britu vēsturnieks Ričards Evanss domā, ka nosaukums ir maldinošs – tas nebūt tāds nav, un, galu galā, mums katram ir tiesības uz savu viedokli...

Savā pēdējā grāmatā par Trešo reihu Evanss sniedz citātus no manas grāmatas. Viņš ir vadījis manas debates Kembridžā, sniedzis nenovērtējamu atsauksmi par manu darbu un atbalsta manus secinājumus. Savā pēdējā grāmatā par Trešo reihu viņš piemin mani savās piezīmēs, un es esmu pagodināts tur atrasties – viņš nebūtu mani citējis, ja nenovērtētu manu pētījumu.

Dž.E.A.: *Bet ko jūs varat teikt par Raula Hilberga kritiku?*

vēlāk to arī izdarīja. Viņam vairs nebija satraukums mana pētījuma dēļ.

Īsāk sakot, ja arī izskan kritika par manu grāmatu, tā pārsvarā rodas no publikācijām laikrakstos par manu darbu 1996. un 1997. gadā, kad es vēl nebiju ieguvis maģistra un filozofijas doktora grādu. Žurnālisti ir izrādījuši lielu interesi par manu darbu, un mēs (mans profesors Kembridžā Džonatans Šteinbergs un es) gājām pie medijiem, lai pārrunātu vairākas tēmas intervijām un atrastu pirmavotus. Tas nebija slavas dēļ, bet gan kā taktika, lai sasniegtu 70, 80, 90 gadīgos, kuri spētu atbalstīt mani un manus pētījumus. Taktika bija iedarbīga, jo raksti izraisīja simtiem vēstuļu, ar kuru starpniecību mēs nodibinājām kontaktus, lai veiktu pētījumus. Atskatoties es vēlētos, kaut būtu spējis vairāk ietekmēt to, kas tolaik par mani tika publicēts, bet žurnālistika dzīvo pati savu dzīvi.

Dž.E.A.: *Kad rakstījāt grāmatu, vai jūs apzinājāties, ka šis pētījums varētu apgāzt faktiski visu, ko mēs zinām par nacistisko Vāciju?*

B.M.R.: 1996. gadā Vīnē es satikos ar Simonu Vizontālu, viņš man ieteica nedokumentēt šo pētījumu, paziņodams, ka žīdiem jau tā pietiek problēmu. Tad es viņam pajautāju, kāpēc mums vajadzētu kaut ko ignorēt, ja tā ir tikai vēsture un ļauj mums iepazīt cilvēkus apstākļus un uzvedību. Viņš nesniegta labu atbildi. Vēlāk es viņam uzrakstīju vēstuli, jautājot, kā tad to vajadzētu pasniegt, jo savus pētījumus turpināju. Bet viņš man neatbildēja. Es biju vilies par viņa atbalsta trūkumu, bet es sapratu, no kurienes viņš nāk. Īsāk sakot, mums kā cilvēkiem nekad nevajadzētu izvairīties no priekšmeta tikai tāpēc, ka tas ir nepatīkams.

Dž.E.A.: *Vai kādreiz jūs esat domājis, ka šis jautājums ir pārāk kutēlīgs un var izraisīt daudz strīdu?*

B.M.R.: Es zināju, ka parādība, kuru pētu, var radīt strīdus, tomēr ziņas par žīdiem un žīdu karavīriem, kas cīnījušies vērmahtā Hitlera pusē, palīdz mums izprast vissatraucošākos jautājumus par holokaustu: piemēram, kurš zināja par holokaustu? Kāpēc cilvēki sekoja Hitleram? Kāpēc pastāv rasisms? Kas ir etniskums? Vai pastāv rases? Vai holokausta varētu notikt atkārtoti? Es pētu šos jautājumus dziļi – un “Žīdu karavīri Hitlera armijā” ir viens no vadošajiem darbiem par cilvēkiem ar daļēju žīdu izcelsmi (*Mischlinge*) Trešā reiha laikā.

Dž.E.A.: *Vai bija kādas personas, kas centās jūs atrunāt no šāda pētījuma veikšanas? Piemēram, kad Normans Finkelšteins sarakstīja “Beyond Chutzpah: On the Misuse of Anti-Semitism and the Abuse of History”, [prominentais ASV konstitucionālo un krimināltiesību eksperts, tiesnesis] Alans Deršovičs nosūtīja vēstuli Kalifornijas universitātei, piedraudot iesūdzēt tiesā izdevēju, ja tas sadomās publicēt šo grāmatu. Par laimi, izdevējs apzinājās, ka Deršoviča apsūdzībām nav pamata, un grāmata tik un tā ierada dienasgaismu.*

B.M.R.: Esmu sastapis dažus vācu akadēmiķus, kas nebija iz-

ES ZINĀJU, KA PARĀDĪBA, KURU PĒTU, VAR RADĪT STRĪDUS, TOMĒR ZIŅAS PAR ŽĪDIEM UN ŽĪDU KARAVĪRIEM, KAS CĪNĪJUŠIES VĒRMAHTĀ HITLERA PUSĒ, PALĪDZ MUMS IZPRAST VISSATRAUCOŠĀKOS JAUTĀJUMUS PAR HOLOKAUSTU.

tures pētnieks, profesors] Deniss Šovalters, [vēsturnieks, rakstnieks] Džeimss Tents... Kā ar citiem vēsturniekiem? Ko viņi saka, un vai jūs uzņemat viņu kritiku nopietni? Nelaiķis Rauls Hilbergs paziņoja, ka jūs esat bijis visai nenosvērts savā pieejā. Ričards Dž. Evanss no Kembridžas arī ir izteicies, ka jūsu grāmatas nosaukums maldinot...

Braiens Marks Rigs: Visi nosauktie vēsturnieki, kuri atbalsta manu darbu “Žīdu karavīri Hitlera armijā”, ir savu jomu vadošie zinātnieki – un viņu galvojumi runā paši par sevi. Cēloņus, kādēļ grāmatai ir šāds nosaukums, esmu paskaidrojis jau ievadā.

B.M.R.: Viņam tā izlauzās, kad mana grāmata tika izcelta kādā avīzes “London Telegraph” rakstā 1996. gada decembrī. Tad vēl biju Kembridžas universitātes students. 2004. gadā konferencē Kalifornijā man bija iespēja pavadīt veselu vakaru kopā ar profesoru Hilbergu. Abi tur lasījām lekcijas par pētījumiem savās nozarēs. Pastaigājoties runājāties par Trešo reihu un holokaustu. Mēs apspriedām arī viņa dienestu Otrajā pasaules karā. Tad viņš atzinās, ka nav lasījis manu grāmatu, bet, pārrunājot manu pētījumu rezultātus, viņš piekrita maniem secinājumiem. Hilbergs solījās izlasīt manu grāmatu un

LIBERĀLBOĻŠEVĪKU GREIZAIS SPOGULIS

Turpinājums no 2. lpp.

Tas rada situāciju, ka pēc kara īstie varoņi izrādās tie, kas pulveri nav ostījuši, vien citus mudinājuši. Tas tad arī šodien nosaka dialektisko attīstību ar mīnus zīmi.

Sabiedrības morālo stāvokli vērtē pēc tā vairākuma ietekmes, vismaz pie demokrātijas. Bez jebkādam aptaujājam varam apgalvot, ka pašreiz tie ir t.s. liberāļi, bet pie mums liberāļboļševiki, turklāt kā vieni, tā otri ir kara seku atražotais brāķis.

Tie paši istākie liberāļi Rietumos, var teikt, dzīvo zaļi. Izpumpējuši savas kolonijas, viņi tagad metušies uz nabaga ļaunuma impērijas pamestajām valstīm, kurām tad nu ir jāgādā, lai pasargātu no krepņiem labklājībā grimstošos Rietumu liberāļus.

Izrādās, ka tieši liberāļboļševiki ir vispateicīgākais kontingents kā starpnieki, kurus uzbarojot, tie kā mopši staigās uz pakalķājām, tikai pamājot ar mazo pirkstiņu. Par pasviesto kaulu tie būs gatavi ne tikai ielīst hameleona ādā, bet apsolis izdzert jūru, ja no tās tiks atvienotas visas upes.

Vai to var nosaukt citādi kā tikai par varas struktūru degradāciju, kas rauj līdzīgu lielu sabiedrības daļu? Lai šis režīms atstātu pieņemamāku iespaidu, arī viss pārējais ir jāatveido un jārādā greizā spoguļa attēlā ar mērķi pilsonisko sabiedrību atainot tikpat apbežotu un stulbu, kam interesē tikai Ginesa rekordi, t.s. laikmetīgā māksla, ārzemju investori, kuri izlaupa Latviju, nonākot pat līdz tam, ka nespējām dzīvot bez okupantiem un bēgļu kontrabandistu “dāsnajiem” piedāvājumiem.

Rezultātā esam nonākuši pie tā, ka visu ļoti labi saprot un zina tie, kas ieņem atbildīgus amatus, bet ierēdņi, kuri omulīgi sēž savos amatkrēslos, nejdz pilnīgi neko. Tikmēr režīms kā bojātā skauņa platē trallina vienu un to pašu: “Ko gribat, paši vēlējat!”

Tomēr – vai pie vainas nav liberāļboļševīku greizais spogulis?

palīdzīgi. Bet lielākā daļa zinātnieku, kad saprata, ko es daru, sniedza lielu atbalstu. Sākumā bija daži cilvēki, kuriem likās, ka es neko neizpētīšu. Viens no ievērojamākajiem Vācijas vēstures profesoriem, Henrijs Tērnērs, tobrīd nebija pretimnākošs. Pat 1996. gadā, kad bija mana kursa darba vecākais padomnieks Jēlas universitātē, viņš uzskatīja, ka es neko neatradīšu.

Kad atgriezos Jēlā, lai runātu par savu darbu “Žīdu karavīri Hitlera armijā” un privāti satikos ar vairākiem palīgiem, tādiem, kā Dīns Ričards Brodheds, Dīns Hjū Fliks, profesore Paula Haimane un Džefrijs Sammons, tad Henrijs Tērnērs arī nolēma ierasties. Es uztraucos par viņa klātbūtni, jo zināju, ka viņš nav labvēlīgi noskaņots. Cilvēki staigāja gar galdiem, stāstot “Braiena Riga stāstus” no manām Jēlas dienām, un runājās par manu pētījumu. Tad profesors Tērnērs piecēlās, izslēja rokās manas grāmatas eksemplāru un sacīja: “Es priecājos, ka Braiens Marks Rigs nekad nav mani klausījis. Ja viņš to būtu darījis, šis lieliskais zinātniskais pētījums nekad netiktu īstenots.”

Es uzskatu, ka tas bija vislieliskākais brīdis manā akadēmiskajā mūžā. Henrijs Tērnērs bija viens no visstingrākajiem profesoriem, kāds man jebkad ir bijis (domāju, ka lielākā daļa Jēlas studentu būtu vienādās domās ar mani). Bet viņš bija arī brīnišķīgs zinātnieks, un viņa atzinība nozīmēja daudz. Kopš grāmata ir iznākusi, es nepazīstu nevienu augstas raudzes zinātnieku, kurš domātu, ka tai nevajadzētu būt sarakstītai.

Dž.E.A.: *Jūsu darbā mani visvairāk fascinē tas, ka tiek izmantoti arhīvu dokumenti un aculiecinieku ziņojumi. Jūs esat veltījis laiku, lai aptaujātu simtiem cilvēku, kuri strādāja nacistiskajā Vācijā, un viņi jums ļāva piekļūt svarīgiem dokumentiem.*

B.M.R.: Lielākā daļa intervējamo parakstīja piekrišanas veidlapas, kas deva man atļauju arhīvos izpētīt viņu personas failus. No 1994. gada līdz 1998. gadam es veicu 430 intervijas. Viena intervija ilga apmēram deviņdesmit minūtes, jautājumi bija sadalīti trijās daļās – sākumā es viņiem jautāju par izcelsmi, tad par laiku, ko viņi pavadīja, dienējot vērmahtā, un beigās par viņu motivāciju to darīt un to, cik daudz viņi zināja par holokaustu. Viņi centās paskaidrot savu pazemojošo un sāpīgo pagātņi – dažkārt pirmo reizi mūžā – skaidri apziņoties, ka mūsdienu sabiedrība nespēs viņus pilnībā izprast. Šis liecības grauj stereotipus par vērmahtu, nacistu morāles normām un veiktajām vajāšanām un atklāj tumšu un šausminošu vēsturi.

Dž.E.A.: *Tas pilnīgi noteikti ir pirmšķirīga vēsturnieka un zinātnieka darbs, un nekāds cildinājums šādai grāmatai nav par augstu. Pie kādas grāmatas jūs strādājat tagad?*

B.M.R.: Pēdējos divus gadus es rakstu Vudija Viljama biogrāfiju. Viņš saņēma Goda ordeni par piedalīšanos Ivodzimas kaujā. Šīs kaujas laikā tika pasniegts vairāk ordeņu nekā jebkurā citā kaujā visā Amerikas vēsturē. [...]

Nerunājot par to, ka šis ir lielisks stāsts, tas ļauj mums arī saprast, ko ASV darija, lai aizsargātu pasauli no fašistiskās Japānas un tās genocīdu pret Āziju. Tas ļauj saprast arī to, kāpēc mēs [amerikāņi] nometām atombombas.

Dž.E.A.: *Ar nepacietību gaidu, kad varēs šo darbu izlasīt. Ir būda lasīt arī citas jūsu grāmatas. Būšu pagodināts intervēt jūs atkal. Bet līdz tam, lai jums veicas turpmākajā darbā!*

Tulkoja Vita Ņikitina

Avots: <http://www.veterans-today.com>

JA LAUVA NAV MEŽĀ, TAD KARALIS IR PĒRTIĶIS

Saruna ar publicistu, sporta žurnālistu Armandu Puči

Turpinājums no iepriekšējā numura

PAR KO RUNĀJAM UN PAR KO KLUSĒJAM

DDD: *Interesanti – oligarhus jau reiz pakāra. Izrādās, ka viņi ir ļoti dzīvīgi, ja atkal jākar?*

Armands Puče: Jā, cik reizes tad kārsim?! Tomēr latviešu tautai būtu jāpaskatās uz sevi spoguļi un jāsaprot, ka mums vēlreiz grib iesmērēt veco stāstu par oligarhiem. Lieta jau ir tā pati – nekādu jaunu sarunu taču nav. Paskatoties arhīvos, skaidri redzams, ka tās ir tās pašas, kas bija 2011. gadā, izņemot Dūklava epizodi, kas tajā gadā neparādījās. Bet, kā redzam, šis otrais oligarhu piegājiens (vai olimpiskās spēles “Oligarhi”) ir saistīts ar spiedienu uz Ģenerālprokuratūru – tās darba izvērtēšanu. Tā,

viēšiem, ar atsevišķiem izņēmumiem, šajā valstī vairs nav tādas ekonomiskās sviras, kur Latvijas valsts būtu pie teikšanas. Jo pīrāgu visu sadalīja.

Nekorekti un glupi mēs rīkojāmies, ļaujot svešajiem sadalīt mūsu valsti. Un man ir ļoti daudz draugu un paziņu, kas domā tieši tāpat kā es, formulējot savu attieksmi skaidri un nelieluļojot. Viņiem ir bērni, kuri arī domā tāpat, jo viņi ir nacionālisti. Un tā ir laba lieta.

DDD: *Ko tu saproti ar vārdu “nacionālists” – ko tu tajā ietver?*

A.P.: Ģimēni. Ar to arī aprobežojos. Ģimene audzina cilvēku – no tās izriet viss pārējais.

DDD: *Latvijā dzīvo dažādu tautību ģimenes. Ko nozīmē latviešu ģimene?*

A.P.: Latviešu ģimene nemelo, nekāp, nezog. Tās ir vispār pieņemtās normas, kā būtu jādzīvo. Ģimene to māca, skaidro un rāda

vītēm un auseklišiem. Krietnums ir bijis priekšplānā vienmēr. Krietnums māca pienākumu izdarīt savu darbu līdz galam. Atgriezīsimies atkal pie Jutas Striķes – ko viņa lien politikā, ja, strādājot KNAB, nav paveikusi savu darbu līdz galam?

DDD: *Viņai neļāva, tāpēc dodas ieviest kārtību pašā politikā – tā var secināt no preses publikācijām.*

A.P.: Manās acīs, viņa, tēlaini izsakoties, ir sista kārts, un tautai tas būtu jāapzinās. Šādās situācijās medijiem ir liela atbildība, bet arī tos kāds rausta. Žurnālists var būt brīvs savā izvēlē, bet viņš nav neatkarīgs. Žurnālistam ir izvēle, kur strādāt, bet, tikko viņš sāks pie kāda strādāt, viņš vairs nav brīvs. Nav jau teikts, ka viņam izvēle ir jāizdara piespiedu kārtā – iespējams, žurnālista uzskati sakrīt ar medija īpašnieka pasaules redzējumu un idejām par to, kā visam būtu jābūt.

DDD: *Varbūt problēma slēpjas tajā, ka mūsu tautai nav vienota ideāla?*

A.P.: Pirmskara Latvijā karavīrs bija ideāls. Viņš iemiesoja stāju, mugurkaulu un to, kas tiek saukts par tikumu. Tā izrādījās arī mūsu tautas nelaime, jo karavīri bija pārāk stingri un disciplinēti, paklausot komandiera pavēlei “palikt savās vietās”. Mums bija laba armija, bet to izmantoja citi.

DDD: *Piekrītu – karavīrs ir cienīgs piemērs, simbols, bet īsteni karavīru raksturo ne tikai pašaieliedzība, drosmē, taisnīguma izjūta, bet arī spēja atpazīt ienaidnieku. Diemžēl mūsu tauta ir tālu no šīs spējas, jo vairums nevēlas saskatīt ārējo ienaidnieku, kas maskējas kā nepilsoņi, naturalizētie jaunie pilsoņi.*

A.P.: Tiek veidoti apkārt apstākļi, lai mēs neredzētu izmētatās dūmu sveces, lai mēs neko neredzētu un sāktu karot ar savējiem. Cilvēks šodien domā vienkāršoti, laikmets to viņam piedāvā, jo modernās tehnoloģijas patiešām programmē cilvēku.

DOMĀ, IZSECINI, IZPROTI!

Armands Puče: Šobrīd cilvēks jau vairs neskatās, kas viņam ir apkārt – viņš raugās ekrānā gan uz ielas, gan mājās. Viņš atrodas virtuālā realitātē, un viņam viss šķiet kārtībā. Tiek iedotas klišejas un birkas. Tā tu dzīvo tajā pasaulē, un tevi var vadīt. Šeit var iziet cauri dažādi karapulki, un daudzi pat to nepamanīs, jo viņi dzīvo citā realitātē, kur tiek pateikts priekšā, kas ir kas. Tie, kas izmanto internetu kā masu psihozes radīšanas līdzekli, gūst panākumus. Kas tie ir par tēliem, ko mums piedāvā, kurus mums vajadzētu pieņemt kā kaut kādus izredzētos – Tramps, Putins, Merkele...?

Mēs kā skaitliski neliela nācija nevaram atļauties būt lētticīgi. Arī mūsu nelielajai valstij ir **intereses**, tādēļ nevajag akli just līdzīgi, piemēram, vāciešiem, jo arī viņiem Latvijā ir tikai intereses. Ne jau valstis nosaka politiskos un ekonomiskos pasaules procesus, bet gan konglomerāti, kas modernās tehnoloģijas izmanto cilvēku apmuļķošanai. Tas ir vājprāts, ko var redzēt katrā vēs-

tures krustojumā. Ja netiekam prom no krustojuma, tad arī netiksim prom no ilūzijām par to, ka esam pelnījuši, lai mums būtu sava valsts.

DDD: *Savā laikā latvieši nopelnīja savu valsti, bet šodien nav tālu no brīža, kad to pazaudēsīm. Liela daļa latviešu laikam dzīvo pārāk labi, lai sāktu domāt un iemācītos atpazīt draugus un ienaidniekus.*

A.P.: Arī tajā laikā, kad ienāca krievi, arī bija daļa latviešu, kas dzīvoja pārāk labi un domāja – nekas jau nenotiks. Un tieši tāpēc arī viss notika. Mums tomēr vairāk ir jāizprot Eiropas vēsture – jāizprot, cik daudz tur ir bijis liekulības, negodīguma un melu. Pozicionēties kaut kāda Ziemeļeiropas modeļa vai kaut kādu Rietumu vērtību virzienā būtu tuvredzīgi. Vai tiešām esam

aizmirsuši, ko ir veicinājuši šie Ziemeļeiropas stāsti, cik, zviedru personā, daudz bijis nodevības un liekulības. Arī mūsdienu Rīgā ir tik daudz konsultantu no Skandināvijas. Var pabrīnīties – ko viņi te konsultē?

Mums ir jātieks prom arī no Rietumu pseidostandarta, pāršāļot notrulināši skandināvi: tas nekas, ka tur saule riet, mums tur tik un tā ir laime. Nav jau tā, ka viss melnais nāk no Austrumiem.

Laiks sākt saprast, kur ir tie pseidodemokrātijas nesēji vai kaut kādu lozungu stāipītāji, kas uzdodas par draudzīgajiem atbrīvotājiem. Laiks beidzot meklēt patiesību, saprast notiekošo, jo, ja zini, tad tu domā, izsecini un izproti.

Intervēja Liene Apine

PAR ARMANDA PUČES INTERVIJU

Iepriekšējā laikraksta numurā publicējam intervijas ar Armandu Puči pirmo daļu. Redakcijas e-pastā saņemām mūsu lasītāja vēstuli:

Labdien!

Mani ieinteresēja jūsu redakcijas intervija ar sporta žurnālistu A. Puči. Neesmu eksperts, bet šīs intervijas pirmā daļa liek man domāt, ka šim Pučem ir lieliski izdevies jūs ievilkāt savās intrīgās.

Ja šis tipišs vienā plauktā cenšas ielikt no KNAB izmesto Striķi, savu bijušo maizes devēju Savicki un spriedelēt par oligarhu un prokuratūras nevainību, to otršķirīgo lomu “šajā jezgā”, tad jāsaprot, ka viņam tas ir lieliski izdevies – “visi grupējumi ir vienādi un vainīgi, un stulbi”, gan “mītiskie personāži”, gan “kaut kādi brīvības cīnītāji”. Bet kurš tad pēc Pučes domām ir tas istais Saulvedis, tas “taisnīguma cīņas grupējums, kas nav sevi pašpasludinājis”, kam “cilvēks ar normālu, neaprobežotu domāšanu” sekotu?

Ceru, ka nākamajā numurā jums būs izdevies atmaskot šo tukšvārdīgi plāpājošo žurnālistu, kas dabūjis sukus no sava ilggadēja saimnieka, tagad meklē sev jaunu saimnieku, kam vairāk varētu izpatikt un iegūt tā labvēlību.

Ar cieņu Jūsu avīzes kolektīvam,
Jānis Dundurs

Mūsu lasītāja sašutums, protams, liek uzdot jautājumus pašam Armandam Pučem. Tā kā intervija ir jau notikusi, tad, vēloties noskaidrot patiesību, vērsīsimies pie Armanda Pučes ar mūsu lasītāja vēstuli. Tika saņemta, lūk, šāda atbilde.

Sveiki!

Atbildot uz repliku.

Savickis nekad nav bijis mans darba devējs. Es strādāju televīzijā, un tā pirka tiesības no kādas aģentūras, kas nodrošināja sporta pārraides tiesību tirgošanu. Savickis nekad nav maksājis naudu arī televīzijai, tāpēc saukt viņu par darba devēju vai saimnieku nevaru. To, ka viņš izmantoja savus sakarus, lai ietekmētu kāda žurnālista klātbūtni kādā raidījumā – to gan viņš spēja. Bet – šajos raidījumos parasti esmu runājis par konkrēto sporta veidu, notikumiem laukumā. Nepatika pret mani radās ne jau TV sakarā, bet gan par manām publikācijām un viedokli, ko paudu ārpus hokeja pārraidēm.

Kurš varētu būt Saulvedis? Mēs katrs esam saulveži, ar lielisko spēju – domāt. To arī novēlu lasītājam.

Ar cieņu
Armands

Ļ MĒS KĀ SKAITLISKI NELIELA NĀCIJA NEVARAM ATĻAUTIES BŪT LĒTTICĪGI. ARĪ MŪSU NELIELAJAI VALSTIJ IR INTERESES, TĀDĒĻ NEVAJAG AKLI JUST LĪDZI, PIEMĒRAM, VĀCIEŠIEM, JO ARĪ VIŅIEM LATVIJĀ IR TIKAI INTERESĒS.

ka KNAB nav izdarījis savu darbu, nav nodevis kārtīgu lietu ar neapstrīdamiem pierādījumiem, izrādās ir prokuratūras vaina. Man tas nešķiet loģiski...

DDD: *Tavuprāt, kas ir tie cilvēki, kuri atkal taisa traci, un ko viņi grib?*

A.P.: Šie ir tie paši cilvēciņi, kas dalīja ar oligarhiem ietekmes sfēras Latvijā. Arī Savicka gadījums ir konkrēts. Arī viņš pārstāv grupējumu, kurš sadalīja lielo resursu – “Latvijas gāze” un monopolstāvokli. Oponenti Šleseram, Šķeļem, Lembergam nav tautas draugi – viņiem nerūp tautas intereses. Viņi cīnās pret šiem “oligarhiem”, jo paši vēlas tādi būt. Piemēram, Lemberga oponents Ainārs Gulbis – vai kādam ir ilūzijas, ka viņu uztrauc tautas liktenis?

Arī par čekas virsniekiem neviens nerunā. Oficiāli mums ir divi čekas virsnieki – Indriķsons un Savickis. Bet kas notika ar pārējiem? Tepat jau viņi kaut kur mitinās. Viņiem joprojām šeit pieder uzņēmumi un kompānijas, tikai mēs par tiem neko nedzirdam.

KAS IR TIE PĀRĒJIE?

Armands Puče: Zini, kas vēl zīmīgs šai latviešu spēlei ap oligarhiem? Izrādās, ka mums oligarhs runā tikai latviešu valodā...

DDD: *Patiešām. Bet, ja paskatās statistiku, ekonomiskā vide nepieder latviešiem. Aprīnojami – kas ir tie pārējie, tātd ne-oligarhi, kuriem tā pieder?*

A.P.: Pēc neatkarības atgūšanas ekonomiskā vide Latvijā tika sadalīta – tranzītbiznesa palika krievu, precīzāk – speddienestu rīcībā, savukārt telekomunikācijas aizgāja skandināvu speddienestiem. Arī banku sektors ir skandināvu rokās – Latvijā vairs nav latviešu bankas. Mums, lat-

ar savu piemēru. Tas ir elementāri. Nacionālists nav nekas slikt – tā ir ļoti laba lieta.

DDD: *Nacionālists ir mīlestība pret savu tautu; ar mīlestību pret ģimēni būs par maz.*

A.P.: Ja tu nemīli savu ģimēni, tu nemīlēsi arī savu tautu.

ACĪMRDZOT LUPATAS IR TĪKAMAS

DDD: *Vārdā “nacionālists” katrs iekļauj kaut ko citu, tādēļ, manuprāt, arī rodas vilšanās tiem, kas balso par politiķiem, kuri pasludina sevi par nacionāliem.*

Armands Puče: Ir teiciens (diemžēl neatceros tā autoru) – ja lauva (par lauvas uzskatu valsts viru) nav mežā, tad karalis ir pērtiķis. Kamēr neizaudzināsim sev valstsvirus, tikmēr pie varas būs... Būtu stulbi pieprasīt, piemēram, no Dūklava valstsvīra cienīgu stāju.

Manuprāt, valstsvīrs nevar rasties, ja laikā, kad valstī ir tik daudz nozaru, kurām nepieciešams steidzams risinājums, mākslīgi tiek radīta histērija par oligarhiem. Tas nepalīdz ne latviešiem, ne valstij kopumā. Cilvēki ir aizgājuši histērijā, kaut kādā revolucionārā pārliecībā. Tie ir 1917. gada boļševiku gājieni. Bet kāpēc tik tuvredzīgi skatāmies uz šīm lietām? Respektīvi, kāpēc šie potenciālie valstsvīri (Saeimas deputāti) tā uzvedas? Acimredzot tauta, kas viņus ir deleģējusi būt tur un domāt, pieņem, ka tādas lupatas tur ir vajadzīgas.

DDD: *Šis jau ir tas jautājums, pie kura atkal atgriežos, – kādam tad, tavuprāt, ir jābūt īstenam latvietim?*

A.P.: Latvietim ir jātiecas pēc krietnuma. Tā ir īpašība, kas ir pavadījusi pirmās Latvijas stāstu cauri visiem laikiem, visām prie-

INTEGRĀCIJAS PURVĀ

Edvīns Šnore

Dokumentālās filmas
"Padomju stāsts" autors
Latviešu vēsturnieks,
režisors, politiķis

Turpinājums no
iepriekšējā numura

Neapstrīdu, ka Nacionālās apvienības īstenotās integrācijas (un mediju) politikas nodomi ir bijuši labi, taču pieļautas, manuprāt, vairākas nopietnas kļūdas, kuras var un vajag labot.

PIRMKĀRT, ATZĪT REALITĀTI

Latvijā kopš 1991. gada vispārējā tendence ir slēpt, ka mums ir problēmas ar krievu iecelotājiem, ar viņu lielo īpatsvaru, ar lojalitāti u.tml. Ja nav problēmu, nav arī risinājuma. Tieši tāpēc problēma pastāv vēl aizvien. Krievi nekļūst lojālāki, un Latvija nekļūst latviskāka. Ja to spītīgi neatzīsim, ja turpināsim maldināt sevi un citus par integrācijas arvien pieaugošajiem "sasniegumiem", tad nav cerību, ka situācija jebkad reāli uzlabosies. Notiks tieši pretējais.

OTRKĀRT, PĀRTRAUKT MEDIJU TELPAS KRIEVISKOŠANU

Viena no lielākajām kļūdām bija pieļaut Latvijas mediju telpas krieviskošanu. Tā aizsākās 2012. gadā pēc Valodas referenduma. 2012. gada 29. maijā MK apstiprināja rīcības plānu, kas paredzēja palielināt krieviski raidošā "Latvijas Radio 4" personālu, izveidot LSM portālu krieviski, izveidot jaunu raidījumu krievu valodā LTV7. Iro-

niskā kārtā MK dokumenta nosaukums, kas to visu paredzēja, beidzās ar vārdiem "par valsts valodas pozīciju stiprināšanu".¹ Rezultātā krievu valodas loma Latvijas mediju telpā pieauga, LTV7 parādījās diskusiju raidījums "Aktuālais jautājums" (raidījums "Актуальный вопрос", kas zemo reitingu dēļ jau likvidēts), kurš aizsāka bēdīgi slavenu tradīciju sabiedriskajā televīzijā atteikt dalību tiem, kuri vēlas uzrunāt Latvijas skatītājus latviski.²

Nākamais krieviskošanas vilnis notika 2014. gadā. Pēc Krievijas agresijas Ukrainā mēs ļāvāmies konjunktūras straumei un nekritiski klausījāmies dažādos vietējos un Rietumu "speciālistos", kas, acīmredzot balstoties uz interneta enciklopēdijā "Vikipēdija" publicēto informāciju par Latviju, bija izdomājuši, kas te un kā jādara – proti, Latvijā ir daudz krievu, tātad jāraida krieviski, jo tad viņi izdzirdēs patiesību, acis atvērsies, maldi izgaiss un visi kopā vienosies NATO aizstāvēbai...

Tā īsti nenotika. Un lai nu kurš, bet Nacionālā apvienība to varēja paredzēt. Par to, kādus draudus nacionālajai drošībai rada Latvijas mediju telpas krieviskošana, es detalizēti rakstīju 2015. gada martā: "Jārēķinās, ka šis process var būt neatgriezenisks, jo, ja pēc tam būs vēlme atkal samazināt krievu mediju telpu Latvijā, palielinot latviešu valodas lomu, to izdarīt var kļūt ārkārtīgi bīstami."³

Krievijas agresijas iegansts Ukrainā bija tieši krievu tautiešu un krieviskās vides aizsardzība. Jo plašāka šī krieviskā vide, jo lielāki Krievijas agresijas draudi. Neskatoties uz šo acīmredzamo likumsakarību, 2014. gadā Latvija izlēma krievisko vidi vēl vairāk paplašināt.

Lai arī Latviešu valodas aģentūra jau 2011. gadā brīdināja, ka "Latvijas televīzijas kanālos ir pārāk maz saturiski kvalitatīvu raidījumu latviešu valodā, bet daudz – svešvalodās, īpaši krievu valodā",⁴ Kultūras ministrija (Kultūras ministriju vada Nacionālās apvienības biedre Dace Melbārde – red.piez.) vērsās pie valdības ar iniciatīvu piešķirt krievu valodas mediju paplašināšanai Latvijā aptuveni 700 000 EUR, un tas tika izdarīts.⁵ Šis solis bija klajā pret-runā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā pausto nostādni – "veicināt latviešu valodas kā visu Latvijas iedzīvotāju kopējās saziņas valodas lietošanu".

Rezultātā LTV raidlaiks krievu valodā četrkāršojās! Vēl vairāk, no ētera tika noņemti vairāki populāri latviešu raidījumi, kuru vietā LTV sāka rādīt informāciju krieviski. Kā atzīst LTV7 Autosporta raidījuma Nr.1 režisors: "Mūs, ja tā var teikt, izmeta Latvijas televīzija, jo bija jāatbrīvo vieta raidījumiem krievu valodā. Tādi mēs neesam vienīgie."⁶ LTV pieņēma darbā krievu žurnālistus no PBK un TV5.

Galū galā, izrādās, ka LTV7 krievu raidījumus vietējie krievi tomēr neskatās.⁷ Tieši tāpat kā Igaunijā izveidoto krievu kanālu.⁸ Reitingi ir zemi. Tomēr valsts katru gadu turpina tērēt simtiem tūkstošus eiro krievu raidījumiem, tādējādi nostiprinot Latvijā divvalodu informatīvo telpu un divkopienu valsti, kas, Drošības policijas ieskatā, apdraud nacionālo drošību.⁹

Šī situācija ir jālabo. Uzskatu, ka Kultūras ministrijai, kura rosināja piešķirt papildus naudu krievu medijiem un pēc kuras iniciatīvas krievu valodas raidlaiks TV četrkāršojās, būtu jārosina turpmāk šo naudu vairs nepiešķirt un atgriezties pie tādas valodu proporcijas LTV, kāda tā bija pirms 2012. gada.

TREŠKĀRT, NEGAI DĪT, KA LAIKS VISU ATRISINĀS

Kopējās demogrāfijas tendences ir pozitīvas, tāpēc neredzi mums liekas, ka varam īpaši nepūlēties ar latviskošanu un pāreju uz vienotu izglītību valsts valodā. Laiks visu pats atrisinās. Iespējams. Tikai ne Latgalē un Rīgā – bet Rīga ir puse Latvijas. Krieviskā vide tur ir pašpietiekama, un ar gadiem tā tikai nostiprinās, ieraujot savā orbitā latviešus, kas spiesti mācīties krieviski un piemēroties. Tas nozīmē, ka nevar paļauties uz laiku kā risinājumu. Tieši otrādi, ir vajadzīga aktīva rīcība, lai apstādīnātu neizbēgamo rusificēšanas teritorijās, kur krievvalodīgie ir majoritāte. Turklāt pētījumi rāda, ka tur mītošie krievi nekļūst arī lojālāki.¹⁰

Tātad arī šo problēmu laiks pats par sevi nerisina. Drīzāk otrādi, ar laiku spriedze, izskatās, tikai pieaug, kā to rāda šī SKDS rīdzinieku aptauja.

Ceturtkārt, pārskatīt valsts atbalsta politiku krievvalodīgajam NVO.

Kā integrācijas sasniegums tiek minēts tas, ka ar valsts (Kultūras ministrijas) atbalstu palielinās mazākumtautību nevalstisko organizāciju (NVO) skaits. Vairums no tām apvieno krievvalodīgos. Patiesībā tas būtu jāvērtē nevis kā sasniegums, bet kā neveiksme. Kāpēc?

2016. gada pētījumā par sabiedrības drošību Latvijā teikts: "Pretēji Rietumu dominējošajam uzskatam par to, ka NVO sektors sabiedrībā rada piederības sajūtu un veicina līdzdalību, Latvijas krievvalodīgo NVO gadījumā tas nav novērojams. Šis NVO nefunkcionē kā krievvalodīgo aktīvas līdzdalības veicinātājas. Tās arī nedod savu artavu sabiedrības konsolidācijas mērķu sasniegšanai. Tieši otrādi – krievvalodīgais NVO sektors Latvijas sabiedrībā veicina sociālās pašizolācijas fenomenu attīstību."¹¹

Pie līdzīga secinājuma nonāk arī citi pētnieki: "Tautiešu NVO ... nepārtrauktās prasības par krievu valodas statusu un lomu izglītības procesā, kā arī izmaiņām pilsonības institūtā negatīvi iedarbojas uz sabiedrības saliedētības procesu Latvijā, tāpēc noteiktām sabiedrības grupām var mazināties piederības sajūta Latvijas valstij."¹²

Krievvalodīgās NVO Latvijā finansāli būtiski stimulē Krievija, tāpēc daudzas no tām klaji proponē oficiālās Krievijas uzskatus. Piemēram, Latvijas lielākās krievvalodīgās NVO "Latvijas krievu kopienas" vadītājs V. Sokolovs LR4 ēterā (par Latvijas naudu!) atklāti slavē Putinu un viņa vēstījumu par krievu diskrimināciju Latvijā, aicina mainīt krievu valodas statusu.¹³ APPC pētījumā secināts: "Tautiešu NVO Latvijā ir galvenais resurss, kas ar savu darbību sekmē [nepilsoņu diskriminācijas] jautājuma aktualizēšanu gan Latvijā, gan starptautiskajās organizācijās. [...] Tautiešu NVO aktivitātes gan Latvijā, gan ārvalstīs veido pamatu Krievijas kritiskās argumentācijas bāzei pret Latviju. 2014. gada februāra beigās Krievijas ĀM nāca klajā ar paziņojumu, ka Krievijas politikas cilvēktiesību jautājumos galvenais mērķis un uzdevums ir Krievijas pilsoņu un tautiešu likumīgo tiesību aizstāvība."¹⁴ Tātad šīs organizācijas ne tikai neveicina integrāciju, bet rada apdraudējumu valsts drošībai, jo tieši vietējo NVO retoriku un aktivitātes Krievija izmantoja kā ieganstu agresijai Krimā.¹⁵

Latvijas Sabiedrisko organizāciju padome (LSOP) apvieno 92 krievvalodīgās NVO, un tās koordinators Viktors Guščins vienlaikus ir arī Krievijas Federācijas vēstniecības izveidotās Krievijas tautiešu organizāciju Latvijā koordinācijas padomes vadītājs. Plašāku atpazīstamību viņš izpelnījās ar paziņojumu, ka Krievijai "pret Baltijas valstīm vajadzētu izmantot pieeju, kas pārbaudīta Abhāzijā un Dienvidosetijā".¹⁶ Krievu NVO Latvijā būtībā sabotē integrāciju, jo par savu primāro uzdevumu uzskata "novirzīt visus pieejamos resursus un enerģiju galvenā mērķa sasniegšanai – saglabāt izglītības sistēmu krievu valodā". Šim Latvijas krievu savienības priekšsēdētājas T. Favorskas viedoklim piekrit visi Latvijas krievvalodīgo NVO

pārstāvji, kas aptaujāti S. Strubergas pētījumā.¹⁷

Jākonstatē paradoksāla situācija: Latvija stimulē krievvalodīgo NVO veidošanos, tādējādi domājot, ka mazinās sabiedrības sašķeltību, taču efekts tiek panākts pilnīgi pretējs – krievvalodīgās NVO dara visu, lai integrācija nenotiktu.

Turpmāk vēl...

¹ Informatīvais ziņojums par sabiedrības saliedēšanu, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanu. <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3988>

² Skat. piemērus: <https://www.youtube.com/watch?v=ABMrMZWD4uw>

³ <http://www.irlv.lv/2015/3/20/russkij-mir-par-latvijas-naudu>

⁴ LVA. Valodas situācija Latvijā: 2004–2010. Red. I. Druviete. Rīga: LVA, 2011.

⁵ <http://www.la.lv/ukrainu-zinas-baltiesiem/>

⁶ <http://www.go4speed.lv/lv/news/cits/4042-latvijas-televizijas-jaunas-politikas-del-vairs-nebus-autosporta-raidijums-nr-1/>

⁷ <http://www.kasjauns.lv/lv/zinas/225634/dargi-un-neepektivi-latvijas-pretdarbiba-pret-krievijas-propagandu-esot-bezjedziga>

⁸ <http://baltnews.lv/news/20160911/1017508419.html>

⁹ Ministru kabineta ziņojums par Imigrācijas likuma 23. panta pirmās daļas 3., 28., 29. un 30.punktā paredzēto noteikumu īstenošanas gaitu un rezultātiem. 13.09.2015.–37. lpp.

¹⁰ Vonda, Aleksandra. Education as part of the societal security dilemma. Societal Security. Inclusion-Exclusion Dilemma. A portrait of the Russian-speaking community in Latvia. Editor Žaneta Ozoliņa, Zinātne, Rīga. 2016. - p. 153.

¹¹ Struberga, Sigita. Non-governmental Organisations: Source for Inclusion or Exclusion. Societal Security. Inclusion-Exclusion Dilemma. A portrait of the Russian-speaking community in Latvia. Editor Žaneta Ozoliņa, Zinātne, Rīga. 2016. p. 95, 122.

¹² Kvesko, Artūrs. Tautiešu organizācijas kā krievijas publikās diplomātijas sastāvdaļa. Krievijas publikā diplomātija Latvijā: mediji un nevalstiskais sektors. Austrumeiropas politikas pētījumu centrs, LU Akadēmiskais apgāds. Rīga, 2014. - 146. lpp

¹³ <http://lr4.lsm.lv/lv/raksts/otkritiy-vopros/aktivist-praotvetit-kto-russkie-v-latvii--resurs-ili-ugroza.a69958/>

¹⁴ Kvesko, Artūrs. Tautiešu organizācijas kā krievijas publikās diplomātijas sastāvdaļa. Krievijas publikā diplomātija Latvijā: mediji un nevalstiskais sektors. Austrumeiropas politikas pētījumu centrs, LU Akadēmiskais apgāds. Rīga, 2014. - 133.lpp

¹⁵ Turpat, 120.lpp.

¹⁶ <http://m.apollo.tvnet.lv/zinas/guscins-aicina-krieviju-izmantot-latvija-abhazijas-taktiku/466791>

¹⁷ Struberga, Sigita. Non-governmental Organisations: Source for Inclusion or Exclusion. Societal Security. Inclusion-Exclusion Dilemma. A portrait of the Russian-speaking community in Latvia. Editor Žaneta Ozoliņa, Zinātne, Rīga. 2016. p 95, 101.

Attieksme pret sabiedrības integrāciju Aptauja veikta 2010. gadā			
	Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Grūti pateikt
Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana	28%	34%	11%
Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana	10%	16%	

Attieksme pret sabiedrības integrāciju Aptauja veikta 2014. gadā			
	Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Grūti pateikt
Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana	37%	41%	2%
Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana	4%	15%	

JAUNĀ TAUTAS SAIMNIEKOŠANAS PARADIGMA

Dr. Valdis Šteins

Triju zvaigžņu ordeņa komandieris

Turpinājums no iepriekšējā numura

VARMĀCĪGIE NODOKĻI UN NODEVAS

Biznesa sastāvdaļa ir **nodokļi** un **nodevas**. To varmācīgu iekasēšanu varētu nosaukt arī par valstisko laupīšanu. Nodokļi ir visu sociālo parazitāru izdzīvošanas avots. Pazūdot nodokļiem, izmirst arī visi sociālie parazīti – kā dinozauri, kuriem nebija vairāk ko ēst launagā.

Piemēram, Nekustamā īpašuma nodoklis ir klajā pretrunā ar Dieva dotajām dabiskajām tiesībām uz mājokli, un tas ir vērst pret tautas esamības un pastāvēšanas pamatnosacījumu, ka tauta un zeme ir viens veselums. Tāpat aplikšana ar Nekustamā īpašuma nodokli atbilst visām genocīda pazīmēm un tādējādi ir definējama kā noziegums pret CILVĒCI. Pats par sevi saprotams, ka visa ar šī nodokļa palīdzību iekasētā nauda ir jāatdod tās legītimajiem īpašniekiem.

Nodokļi ir okupācijas un kolonizācijas simbols. Tūkstošiem gadu tautas nezināja, kas ir nodokļi, bet, sākoties Pasaules iekarošanas megaprojektiem, sākoties verdzībai, radās nodokļi. Parasti kāda valsts iekaro citu, lai apliktu ar nodokļiem; ja nav ko iekarot, tad ievieš okupācijas režimu paši savā valstī. Režīma administrācija izstrādā savu **nodokļu politiku**, kura iemiesojas fiskālajā telpā. Kas ir fiskālā telpa? Šis ir Pasaules neokomunistu jaunvārds, lai apzīmētu telpu, kurā apzog un aplaupa cilvēkus.

Lai aiz kāda svešvārda slēptos laupīšana un zagšana, tā ir un paliek laupīšana un zagšana, tāpēc ir nosodāma un tiesājama lieta. [...]

Raksturojot Biznesa paradigmu, katrā ziņā jāpiemin arī tāds biznesa un politikas viltīgs instruments kā mākslīgi un speciāli radītais **Deficīts**. Tas labi darbojas padomju komunistu laikā PSRS impērijā, bet tikpat labi noder arī šodienas neokomunistu ES impērijā. Jūs teiksit: bet preču deficīts šodien jau neeksistē. Nē, tas eksistē, tikai tas ir aizstāts ar preču **Pieejamības** jēdzienu – vienkārši pārkrāsots. Padomijas laikos pieejamību regulēja, slēpjot preces speciālos nomenklatūras veikalos un specnoliktavās, kā arī veidojot **Rindu** sarakstus. Šobrīd pēc daudzām lietām rindas vēl aizvien nav zudušas.

Galvenās pieejamības regulēšanas un kontroles sviras ir zemā verga alga, nodokļi, it sevišķi akcīzes un PVN, tarifi, preču ieprogrammētā nolietošana. Viss ir izdarīts, lai būtu slēptais deficīts. Tas rodas no tā, ka jūs to nevarat atļauties – jūs to nevarat nopirkt, lai arī kā jums šo lietu vai pakalpojumu vajadzētu. Piemēram, cik daudzi gluži vienkārši nevar atļauties dzīvībai nepieciešamās zāles – tās ir aptiekas plauktā, bet jums nav pa kabatā. Tieši tāpat kā padomijā, tikai nomenklatūru ir nomainījusi neokomunistiskā elite, kurai šis jaunā paveida deficīts neeksistē.

Labs deficīta piemērs ir arī tukšie dzīvokļi. Tie ir – bet tie nav jums. Starp citu – deficīts, preču nepieejamība, rindas, kā arī valstisma sabiedriskā iekārtā raksturīgā nevienlīdzība izkropļo attiecības starp ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem, sardas pārāk daudz pakalpotāju.

Bizness nav iedomājams bez Parādu verdzības. Romas impērijā bija uzplaukusi parādu verdzība, šo seno paverdzināšanas metodi atcerējās neokomunisti – jaunie Pasaules un Latvijas komunisti. Gandrīz visa tauta veikli tika pārvērsta par parādu vergiem. Latvijā viltīgais projekts tika realizēts ar diviem vilņiem. Pirmais nāca ar banku kredītiem pret jebkuru īpašumu un pat algu ārzonā, otrs – “SMS mazie kredīti” – ar šo vilni tika paverdzināts nabago slānis. Tādējādi visa tauta veiksmīgi kļuva par parādu vergiem. Fantastiski viltīgs un nelietīgs projekts! [...]

“BRĪVAIS TIRGUS” KĀ BIZNESA PARADIGMAS STŪRAKMENS

Vēl viens muļķošanas termins un pasākums ir bijis **Tirgus**. Visi ideoloģiskie rupori skandēja: “Tirgus visu sakārtos! Tirgus visu noliks pie vietas!” Latvija nokļuva subsidētā, protekcioisma plīvirā pārklātā, virsvalstu institūciju vadītā un regulētā oligopolijas tirgū. “Brīvais tirgus” izrādījās visistākā fikcija un slazds. Tas izrādījās izplānots Latvijas deindustrializācijas, depopulācijas, debilizācijas (jaunais DDD) – tautsaimniecības iznīcināšanas plāns. Neaizmirsīsim, ka ar 1992. gadu pasaulē iesākās Globalizācijas ēra un Pasaules jaunās kārtības projekta aktivizācija.

KORUPCIJA UN ĒNU EKONOMIKA

Biznesa paradigma un valsts ekonomiskā darbība nav iedomājama bez Korupcijas un jau pieminētās Ēnu ekonomikas. Korupcija ir visas šīs hierarhiskās sistēmas **dzīvības sula**. Tā ir visvairāk regulētā otrās algas un bonusu sistēma. Korupcija darbojas jau gadsimtiem. Sistēma speciāli nedod normālu algu ierēdņiem, lai viņš pats paņem kukuļus no klienta. Pēc tam Sistēma izziņo

ciņu ar korupciju, un kā risinājums nāk labi vadīta un regulēta algu un bonusu sistēma saviem cilvēkiem, kas ar katru centu paliek aizvien atkarīgāki. No ciņas ar korupciju nāk arī visādi labumi: prēmijas, jaunas štata vietas un paaugstinājumi, bet pats galvenais rezultāts – pilnīgi kontrolēta kadru sistēma.

Mēs, pētnieki, to saucam par Hēgeļa dialektiskās Tēzes–Antitēzes–Sintēzes principu. Tas labi darbojas ne tikai politikā (kreisie–labējie) – iznākums ir ieprogrammētais, šķietamais kompromiss, kurš faktiski nav nekāds kompromiss, bet nepieciešamais Rezultāts. Vienmēr tiek radīta kontrolējamā opozīcija; ja tādas nav, tad ar steigu tiek izveidota – elementārs pārvaldības mehānisms.

Kā hrestomātisku Hēgeļa dialektikas pielietojumu varu minēt narkotiku biznesu, kurš ir viens no visvairāk un vislabāk kontrolētajiem, regulētajiem un ienesīgākajiem biznesiem Pasaulē (Protams, līdzās klasiskajai un modernajai vergu tirdzniecībai). Bet pēdējā laikā konkurēt ar narkodilēriem sāk arī cilvēka orgānu tirdzniecība, kas varētu uzplaukt pēc “e-veselības” ieviešanas (tāpēc jau arī tā tiek realizēta Pasaules mērogā). Bet atgriezīsimies pie narkotikām. To audzēšana vai sintētisko narkotiku ražošana ir Tēze. Narkotiku cenas dabiski ir zemas un peļņa ir maza, tāpēc kā Antitēzi izmantoja Karu ar narkotikām. Narkobiznesa karaļi izdzina cauri bargus narkotiku apkarošanas likumus, kas deva iespēju fantastiski palielināt peļņu šīs dialektiskās sistēmas īpašniekiem un patiesā labuma guvējiem. Kā tāds blakus efekts – tūkstošiem cilvēku (faktiski sistēmas upuri) tika ielikti cietumos. Tā vecais labais Hēgelis strādā vēl šodien, jeb Hēgeļa idejas dzīvo un uzvar!

Ēnu ekonomika ir valsts aparāta ekonomiskās darbības neatņemama sastāvdaļa. Ēna rodas no valsts aparāta saimnieciskās darbības. Lai ko aparāts darītu – vai celtu tiltu, vai iepirktu vilcienu, vai ievilkto “kapu tramvaja līniju” –, ēna, būdama paklausīga, visur seko saimniekam.

Cīnīties ar savu ēnu – tas ir paradoksa teātris, bet katru rītu masu manipulācijas līdzekļos izskan kāds kaujas sauklis. Pat Dons Kihots labāk cīnījās ar vējdzirnavām, nevis ar savu ēnu. Biznesa paradigmā Ēnu ekonomika taču ir valstisko struktūru ienākumu avots. Valsts aparāta saimnieciskā vai besaimnieciskā darbošanās, kuru tā veic komercnoslēpuma vai t.s. valsts noslēpuma plīvirā, ir definējama kā Ēnu ekonomika. Bet jebkura saimnieciskā darbība, kuru veic tauta, ir Tautas saimniecība. Tautai pieder augstākā vara Latvijas valstī, un tai nav jāziņo un jādeklarē savām izpildinstitūcijām, ko dara un kādus labumus iegūst, un kā tos tērē. Varmācīgā saimnieciskās darbības kontrole, piespiedu deklarācijas ir valsts varas uzurpācija pār suverēno tautu.

Turpmāk vēl...

CĪNĪTIES AR SAVU ĒNU – TAS IR PARADOKSA TEĀTRIS, BET KATRU RĪTU MASU MANIPULĀCIJAS LĪDZEKĻOS IZSKAN KĀDS KAUJAS SAUKLIS. PAT DONS KIHOTS LABĀK CĪNĪJĀS AR VĒJDZIRNAVĀM, NEVIS AR SAVU ĒNU.

LATVIEŠU TAUTAI

Dievs, Latvijas likteni lēmi
Un biji mums karogs un balsts,
Tu svētīji tautu un zemi:
Lai būtu mums sava valsts.

Tu sargāji nedienās bargās,
Kad naidnieki nomāca mūs,
Tik Dzimtenē mīlotā, dārgā
Mums patvērums vienmēr būs.

Mums atkal ir brīvība dota,
Un karogs jau sen sarkanbalts.
Mums saulīte ģerboni rotā,
Pret naidnieku zobens kalts.

Ar Tevi līdz pasaule zudīs,
Lai Latvija uzplaukst un zeļ!
To vētras un negaisi rūdis,
Tā dziesmā sev spēkus smeļ.

Dievs, svētī latviešu tautu,
Pie Dzintarjūras kas mīt!
Lai mūžam skan brīvības flauta,
Lai droši var ligzdas vīt!

Jānis Rīts

AICINĀJUMS UZ PASĀKUMU LIMBAŽOS

2017. gada 6. septembrī plkst. 18.00 LIMBAŽU GALVENĀJĀ BIBLIOTĒKĀ (Limbažos, Parka ielā 23) notiks Leonarda Inkina grāmatas “Neizmantoto iespēju laiks” un filmas “Būt latvietim” prezentācija.

Pasākuma iniciators ir laikraksta “DDD” lasītājs Juris Kokalis. Latviešu tautas patriotiem šī būs lieliska iespēja satikties, iepazīties, aprunāties un vienoties kopējam darbam. Ikviens ir aicināts un gaidīts! Ieeja bez maksas.

Linards Muciņš: INFORMĀCIJA – TĀ IR VARA...

Turpinājums no 3. lpp.

VDK VALSTS PLĀNA SKAITĻOŠANAS CENTRS

Ukrinform: Kā iegūt informāciju no arhīva par sevi?

Linards Muciņš: Pie mums (tāpat kā Lietuvā un Igaunijā) iespējams aiziet uz Totalitāro noziegumu izmeklēšanas komisiju un iesniegt pieprasījumu par sevi. Iespējams uzzināt, pirmkārt, vai neesi bijis VDK aģents; otrkārt, vai neesi bijis cietušais – novērošanas objekts. Atbilde ir obligāti jāsniedz... Jā, starp citu, ir vēl kāds svarīgs fakts. Mēs Rīgā pārņemam valsts drošības "skaitļošanas centru".

Ukrinform: Kas tas tāds?

Linards Muciņš: Ēkā, kur šobrīd atrodas Uzņēmumu reģistrs, kādreiz bija Latvijas PSR Valsts plāna Ekonomikas institūts. Viņu vajadzībām tika iegādāti toreiz vismodernākie Rietumvācijas datori. Bet slepeni tika pievienoti papildus elementi. Ēkas pagrabā atradās VDK daturs (iespējams, ka naktis čekisti savam vajadzībām izmantoja arī augšējās stāvos esošos datorus).

Ukrinform: Kādēļ tas bija nepieciešams?

Linards Muciņš: Viņiem bija speciāls klasifikators, kas ļāva viegli atrast viņiem nepieciešamo informāciju visdažādākajās lietās. Tika šķirti ziņojumi pēc kaut kādiem atslēgas vārdiem. Piemēram, pēc uzvārdiem... Tajā laikā datori strādāja ar lielām lentām. Aizejot čekisti domāja, ka ir tās atmagnetizējuši. Tur bija speciāli lieli magnēti – līdzīgi elektriskajai plītij. Bet tagad esam gudri, mēs zinām, ka pat no tādām "atmagnetizētām" spolēm var iegūt visu informāciju. Tā mēs atjaunojam ļoti daudz aģentu ziņojumu, kas katrs bija trešdaļa no lapas. Ziņojumi bija apmēram šādi: "Aģents "Ērglis" ziņo. Trīs darbinieki iedzēra pēc "PSKP vēstures" eksāmena. Studenti Ivanovs, Petrovs, Sidarovs, būdami iereibuši, kopīgi sadedzināja PSKP vēstures grāmatas." Vai arī: "Devos ekskursijā uz Budapeštu. No turienes piezvanīju uz Stokholmu latviešu emigrantam tādām un tādām." Pateicoties "atslēgai", visi šie ziņojumi ir atšifrēti. Ja "atslēgas" nebūtu, aģentu vārdi būtu jānoskaidro pēc citiem parametriem. Otrajā piemērā ir ļoti skaidrs, ka no Budapeštas emigrantam zvanīja kāds cilvēks, kurš arī ir aģents. Bet pirmajā piemērā ir daudz grūtāk saprast, kurš tieši *stučija*. Kurš no trijiem – "Ivanovs, Petrovs, Sidarovs"? Varbūt viņus vēroja kāds no malas?

Ukrinform: Kā juridiski noteikt, cik detalizētu informāciju par sevi iespējams iegūt no VDK arhīviem?

Linards Muciņš: Par šo gan pie mums, gan pie jums Ukrainā ir strīdi. Vai cilvēkam jāsniedz ziņas, ka par viņu ziņoja "Ērglis"? Vai arī jāatklāj "Ērgļa" vārds un uzvārds? Pie mums Latvijā notiek cīņa ar Satversmes aizsardzības biroja vadītāju. Aiz argumentiem par "Eiropas prasībām" personas datu aizsardzībā viņi vēlas slēpt pēc iespējas vairāk informācijas. Un to var saprast. Viņi paši sēž uz šīs informācijas. Bet informācija – tā ir vara... Kaut gan viņi dara arī kaut ko svarīgu. Nesen parlaments piešķīra 30 tūkstošus eiro, lai pārrakstītu informāciju no vecajām lentām, lai nekas nepazustu... Starp citu, nesen viesojos Ukrainā. Atvedu grāmatu, kurā aprakstīti tādi paši strīdi par šo tematu: cik tālu varam atslepenot informāciju un kāda personiska informācija tomēr ir jāpasargā. Tas katrai valstij ir ļoti būtisks jautājums.

Intervēja Oļegs Kudrins

Tulkots no: www.ukrinform.ru/rubric-society/2276944-linard-mucins-latvijas-urist-eksdeputat-parlamenta.html

LNF bankas konts ziedojumiem laikrakstam "DDD"

Latvijas Nacionālā fronte
(Reģ.Nr. 40008033014)

Swedbank (SWIFT kods: HABALV22);

konts: LV40HABA0551034053378

Publikāciju izmantošanas gadījumā atsauce uz laikrakstu DDD obligāta.

Laikraksts DDD Reģ.Nr. 000702221; apl.Nr. M 1196
Iznāk 2 reizes mēnesī Rīga, 2017
Izdevējs: LATVIJAS NACIONĀLĀ FRONTE
(Reģ.Nr. 40008033014)

Norēķinu konts: A/S Swedbank;

Kods: HABALV22 Konts: LV40HABA0551034053378

Galvenā redaktore: LĪGA MUZIKANTE

Redaktore vietniece: LIENE APINĒ

Pasta adrese: DDD, Lubānas iela 6 – 4,

Rīga LV-1019

tāl./fakss: 67140680

Interneta adrese: WWW.FRONTE.LV

E-pasts: DDD@FRONTE.LV

Iespiests: SIA "Latgales druka",

Ofsetiespiedums, metiens 5 000, apjoms 2 x A 2

KAS NOZAGA MŪSU KULTŪRU?

Nikomeds

Turpinājums no
iepriekšējā numura

KRITISKĀ TEORIJA

Lai kalpotu savam mērķim parādīt Rietumu kultūru kā "bezjēdzīgu", Frankfurtes skola izstrādā spēcīgu instrumentu, kuru sauc par "kritisko teoriju".

Kāda bija šī teorija? Vienkārša – kritizēt. Pakļaujot katru tradicionālo institūciju – sākot ar ģimeni – bezgalīgai un neatslābstošai kritikai, visu tā vilka uz leju. Kritiskā teorija bija pamats "pētījumu" departamentiem, ar kuriem tagad ir pilnas amerikāņu koledžas un universitātes. Nav jābrīnās, ka šie departamenti ir akadēmiskā politikorektuma augsne.

PĒTĪJUMI AR AIZSPRIEDUMIEM

Virknē akadēmisko studiju katru pozitīvu attieksmi pret tradicionālām vērtībām Frankfurtes skola formulēja kā "apdraudējumu", kas kulminēja ļoti ietekmīgajā Adorno grāmatā "Autoritārā personība", kuru publicēja 1950. gados. Tika izgudrota īpaša "F-skala", kas tradicionālos uzskatus par seksuālo morāli, attiecībām starp vīriešiem un sievietēm un jautājumiem, kas skar ģimeni, apzīmēja kā fašisma atbalstītānu. Lūk, tādēļ šodien termins, ar kuru apzīmē ikvienu, kas nepiekrīt politikorektumam, ir "fašists".

DOMINĒŠANA

Frankfurtes skola atkal atkāpās no ortodoksālā marksisma, kas apgalvoja, ka visu vēsturi nosaka tie, kuriem pieder ražošanas līdzekļi. Tā vietā viņi apgalvoja, ka vēsturi noteic tas, kāda ir grupu, kas definētas kā vīrieši, sievietes, rases, reliģijas u.c., vara vai "dominante" pār citām grupām. Dažas grupas, īpaši baltie vīrieši, tiek marķēti ar spiedogu "apspiedēji", bet citas grupas definētas kā upuri. Upuri automātiski kļūst par "labajiem", apspiedēji – par "sliktajiem", tikai ar to vien, no kādas grupas viņi nāk, neatkarīgi no individuālās uzvedības.

Lai arī būdami marksisti, Frankfurtes skolas locekļi kaut ko ņēma pat no Ničes (kāds cits, kuru viņi apbrīnoja tradicionālās morāles noliegšanas dēļ, bija markīzs de Sads). Viņi iekļāva savā kultūrmarksismā to, ko Niče sauca par visu vērtību pārvērtēšanu. Vienkāršā valodā sakot – visi grēki kļūst par tikumiem, un visi vēcie tikumi kļūst par grēkiem. Homoseksuālisms ir laba lieta, bet ikviens, kurš domā, ka vīriešiem un sievietēm ir dažādas sociālās lomas, ir ļauns fašists. Šis ir tas, ko politikorektuma vārdā tagad māca bērniem valsts skolās Rietumos.

MEDIJI UN IZKLAIDE

Adorno vadībā Frankfurtes skola sākotnēji iebilda pret kultūras industriju, kuru viņi uzskatīja par masu kultūru. Tad viņi ieklausījās Valtera Benjamina – tuva Horkheimera un Adorno drauga – teiktajā. Benjamins

apgalvoja, ka kultūrmarksisms varētu izmantot tādus jaudīgus instrumentus kā radio, kino un vēlāk arī televīziju, lai psiholoģiski ietekmētu sabiedrību.

Benjamina viedoklis dominēja – un Horkheimers ar Adorno padāvija Otrā pasaules kara gadus Holivudā. Tā nav nejaušība, ka izklaides industrija šobrīd ir kultūrmarksisma spēcīgākais ierocis.

MARKSISMA UZPLAUKUMS ASV

Pēc Otrā pasaules kara un nacistu sakāves Horkheimers, Adorno un lielākā daļa pārejo Frankfurtes skolas dalībnieku atgriezās Vācijā, kur institūts Frankfurtē ar ASV okupācijas iestāžu palīdzību atjaunoja dar-

Markūzem vēsturisku iespēju. Kā slavenākais "guru", viņš injicēja Frankfurtes skolas kultūrmarksismu "baby boom" paaudzei ("baby boom" jeb "mazuļu sprādziens" – tā tiek apzīmēta pēckara paaudze, kas dzimusi no 1945. līdz 1962. gadam). Protams, ka šie cilvēki nesaprata, kas tas īsti ir un būs. Jau no pašiem sākumiem Markūze un citi nereklamēja, ka politikorektums un multikulturālisms ir "marksisma" forma. Bet efekts bija postošs: vesela amerikāņu paaudze, it īpaši universitātēs izglītotā elite, absorbēja kultūrmarksismu kā savējo, akceptējot postošo ideoloģiju, kas mēģināja iznīcināt Amerikas un visu Rietumu tradicionālo kultūru un kristīgo ticību.

Pēckara paaudze, vadot katru elitāro institūciju Rietumos, uz-

FRANKFURTES SKOLA SAPRATA, KA PSIHOLOĢIJA PIEDĀVĀ VIŅIEM SPĒCĪGU INSTRUMENTU RIETUMU KULTŪRAS IZNĪCINĀŠANAI.

bību. Kultūrmarksisms kļuva par neoficiālu, bet visu sabiedrību caurstrāvojošu ideoloģiju Vācijas Federatīvajā Republikā.

Bet Herberts Markūze palika ASV, viņš tulkoja un vienkāršoja grūti saprotamos citu Frankfurtes skolas locekļu akadēmiskos darbus, lai amerikāņi tos varētu viegli uztvert. Savā grāmatā "Erots un civilizācija" Markūze izmanto Frankfurtes skolas paveikto Marksa un Freida sakrustošanu, apgalvojot – ja "atbrīvotu ne-prokreatīvo Erotu" caur "polimorfu perversitāti", ("liberate non-procreative eros" through "polymorphous perversity"), tad mēs spētu radīt jaunu paradīzi, kur būtu tikai spēles, nevis darbs. "Erots un civilizācija" kļuva par vienu no galvenajiem "Jauno kreiso" (New Left) tekstiem 1960. gados un pamats seksuālajai revolūcijai. (Turpmāk pretinieki tiek saukāti par homofobiem vai homoseksuāļiem, kuri nevēlas to atzīt – jo "vienīgā seksuālā novirze ir baudas instinkta apspiešana.")

Markūze paplašināja arī Frankfurtes skolas intelektuālo darbu. Jau agrajos 1930. gados Horkheimers atstāja atklātu jautājumu par to, kas varētu aizstāt strādnieku šķiru kā marksisma revolūcijas aģentu. 1950. gados Markūze atbildēja uz šo jautājumu, atklājot, ka tā būs koalīcija no studentiem, melnādainajiem, feministēm un homoseksuāļiem – kodols studentu nemieros 1960. gados, kā arī citas "upuru grupas" mūsdienu politikorektuma izpratnē. Markūze ņēma vienu no politikorektuma favorītākajiem vārdiem "tolerance" un deva tam jaunu jēgu. Viņš definēja "atbrīvojošo iecietību" kā toleranci pret visām idejām un kustībām, kas nāk no "labās" puses, un neiecietību pret visām idejām un kustībām, kas nāk no "labās" puses. Ja jūs dzirdat, ka kultūrmarksisti sauc pēc "iecietības", tad tas nozīmē Markūzes "atbrīvojošo iecietību"; tāpat, kad tie pieprasa "dažādību", tas nozīmē uniformētu ticību viņu ideoloģijai.

Studentu dumpošanās 1960. gados, kuru galvenokārt izraisīja opozīcija Vjetnamas karam, deva

tur nemitīgu karu pret visām tradicionālajām institūcijām un nostādņām. Rietumus tradicionālās kultūras lielākā daļa guļ drupās.

PRETOŠANĀS STRATĒGIJA

Tagad jūs zināt, kas nozaga mūsu kultūru. Jautājums ir: ko mums, kas tam nepiekrīt un ar to nesamierinās, darīt? Mēs varam izvēlēties starp divām stratēģijām.

Pirmkārt, mēģināt dabūt atpakaļ kultūrmarksistu sagrābtās esošās institūcijas – valsts skolas, universitātes, plašsaziņas līdzekļi, izklaides industrijas un lielāko daļu no galvenajām baznīcām.

Bet viņi gaida, lai tikai mēs mēģinātu to darīt; viņi ir gatavi tam, un tad varētu atklāties, ka mums ir vājas bāsis un maz resursu, salīdzinot ar viņiem – un mēs zaudētu pret viņu ļoti sagatavotajām aizsardzības pozīcijām. Jebkurš karavīrs var pateikt, ka tas gandrīz vienmēr noved pie sakāves.

Ir vēl viena, daudzsoļāka stratēģija. Mēs varam nošķirt sevi un savu ģimeni no kultūrmarksistu institūciju kontroles un veidot jaunās institūcijas pašiem sev – apvienības, kas atspoguļotu un palīdzētu mums atgūt mūsu tradicionālo Rietumu kultūru.

Tādējādi mūsu stratēģija, lai likvidētu kultūrmarksisma nodarīto postu, ir savā ziņā paralēla tai stratēģijai, kuru Gramši ieviesa pirms tik daudziem gadiem (tikai pretējā virzienā). Gramši aicināja marksistus veikt "ilgtermiņa ceļu caur institūcijām". Arī mūsu stratēģija paredz, ka tas nenotiks ātri vai vienkārši. Tas būs darbs paaudžu ilgumā – kā tas bija viņiem. Viņi bija pacietīgi, jo domāja, ka "nenovēršamie vēstures spēki" ir viņu pusē. Vai mēs varam būt tikpat pacietīgi un neatlaidīgi, zinot, ka vēstures Meistars ir mūsu pusē?

Pirmpublicācija:

www.diena.lv/blogi/kas-nozaga-musu-kulturu-13949929